

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016-2019.

Специјално издање часописа за поезију - ПоезијаСРБ

Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ
Крушевац, Цара Лазара 142

Крушевац 2019.

Уместо увода, Љубодраг Обрадовић – уредник часописа

Поштовани читаоци,

Да манифестација *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* не би остала САГА која се годинама препричава, уприличили смо овај посебан број часописа ПоезијаСРБ у папирном облику. У њему смо, речима и фотографијама, покушали да забележимо све оно што се на манифестацији догађало од 2016. до 2019. године.

Свесни, да се у томе готово никад, у потпуности не може успети, поклањамо Вам и дигиталну верзију часописа на линку:

<https://www.poezijascg.com/pdf/PoezijaSrbBr12MoravskiCarostavnik2019.pdf>

Да би Ваш доживљај био потпунији, препоручујемо да обавезно погледате видео записе приређених програма на следећим линкововима:

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016

<http://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2016/>

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2017

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2017-bela-voda/>

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2018

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2018/>

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2019-bela-voda/>

Наравно, праву и потпуну атмосферу, којом зрачи *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* у Белој Води, можете осетити само учешћем на манифестацији!

МОРАВСКИ
ЦАРОСТАВНИК

2016. - 2019.

Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ
Крушевац, Цара Лазара 142
Мејл: pesnik@poezija.rs

Посетите нас на:
поезија.срб
www.poezija.rs
www.poezijascg.com

Крушевац, октобар 2019. године

Свако се посвети нечему и потроши живот или на мудрости или на лудости!

Ми смо своје мисли, своје време и своје таленте посветили култури, уметности (речима, музици, слици...), води и реци Морави овековеченој у програму „Моравски цароставник“ и зато сматрамо да смо били на правој страни.

После дванаест година грађења традиције знамо да нисмо погрешили, иако смо за неке „паметне“ били будале и занесењаци, па нас нису ни помагали. Сами смо подносили терет организације и трошкова.

Овај поетско – музички и сценски програм од почетка је био намењен малом броју учесника и гостију (до педесетак) да се скела на којој се све одиграва не би потопила.

Ко нас је волео као романтичаре био је са нама, сањарима и визионарима бољег света.

За суштину лепог нама је била довољна једна сеоска скела, чамци, Морава, заранци, облачкови који су се спуштали са Гледића, Копаника, Жељина, Гоча и Столова огледајући се у зеленкастој води Мораве урамљеној тамничастим сенкама врбака, топољака и јовишњака.

Бели моравски белутак претворили смо у прелазни пехар који стари домаћин сваке јесени, почетком септембра, предаје новом домаћину који је дужан да брине о чистоти и очувању природе и вода. Тај белутак као вајарско, поетско и геолошко чудо које је Морава у милионима боја и облика породила симболички нас све повезује и чини духовно јаким.

Венчање или овенчавање свете воде на Великој чесми у Белој Води, најлепшој, најстаријој и најиздашнијој у Србији, изводе песници из шест градова Србије и околних земаља. То је вода коју моравски народ поштује и свако јутро поздравља са „Добро јутро добра водо, код тебе су добри људи!“ .

У почетку смо венац баштенског цвећа слали са порукама низ Мораву која нам је по рођењу и сродству најближа, а последњих неколико година са беловодске ске ле испраћамо венце вере, љубави и наде за спас човека, вода, природе, планете и свих створења на њој.

Радост присуствовања и учествовања у овим уметничким ритуалима лежи у амбијентима у којима се све догађа, без електрике и озвучења, у игри светлости и сенки у моравској води, у тихим стиховима и беседама, у звуку виолине, хармонике, гитаре, трубе и фруле над водом док скела лагано плови преко Мораве, а чамци са учесницима низ Мораву. Сам програм је симфонија и хармонија природе и стваралачког духа.

Ми смо били лучоноше те лепоте, заљубљеници у уметност као најлепшу људску творевину и у природу као божанску творевину.

Одоздо су нас гледале рибе и Морава, а одозго звезде, месец жут и Господ Бог. Да ли се дивио само он зна.

Углавном, године пролазе као и воде Мораве, али Цароставник опстаје.

Др Велибор Лазаревић

Шта је *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК*?

Дружење песника и свих заљубљеника у поезију, науку и уметност, које се догађа на скели укотвљеној на средини Мораве, уз светлост месеца и бакљи и уз музику која тече заједно са реком...

Песници који читају своје стихове, филозофи који казују своје визије о свету који се тако брзо мења, певачи, фрулаши, трубачи, хармоникаши, гуслари, виолинисти... и сви други учесници и гости манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК*, добар су знак да она доноси приступ пун лепоте и садржаја који ће трајати...

И све то се дешава у селу Бела Вода! У музеју клесарства, на Беловодској чесми и на скели на Западној Морави! И у беловодским кафићима, у дружењу учесника до зоре после програма...

Да, све то је јединствена песничко-музичка културна манифестација *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* чији је идејни творац др Велибор Лазаревић, а коју заједнички организују: Вукова задужбина и МЗ Бела Вода, Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и Друштво српско-руског пријатељства ПРВОСЛАВЉЕ из Крушевца.

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је свакако књижевна манифестација јединствена у Србији. Јединствена по поезији, филозофији, афоризмима и музици коју овде слушамо. Јединствена је и по амбијенту у коме се догађа.

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је лепота поезије и живота, која траје...

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016

<http://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2016/>

(видео)

Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић

Девету годину заредом, на Западној Морави у селу Бела Вода, 04.09.2016-те године, одржана је јединствена песничко-музичка културна манифестација „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК“ чији је идејни творац др Велибор Лазаревић, а коју заједнички организују: Вукова задужбина, КУД Ратко Јовановић и МЗ Бела Вода, Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу, Друштво српско-руског пријатељства ПРВОСЛАВЉЕ из Крушевца и Културни центар Крушевац.

Програм је ове године реализован на два простора: на Великој Беловодској чесми и на Скели на Западној Морави у Белој Води.

Домаћин ове изузетне манифестације је био Милош Милошевић Шика који је камен моравски белутак, као симбол манифестације предао следећем домаћину Светлани Ђурђевић Ђурђи.

Програм који су осмислили Др. Велибор Лазаревић и Љубодраг Обрадовић, водио је Љубодраг Обрадовић - председник Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ...

ВУКОВА ЗАДУЖБИНА
КУД РАТКО ЈОВАНОВИЋ И
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЛА ВОДА

ПОЕЗИЈА СРБ

Културни
центар
Крушевац

УМЕТНИЧКА КОЛОНИЈА МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК

ОД ИЗВОРА ПИСМЕНОСТИ ДО ИЗВОРА ЖИВОТА И ВЕНЧАЊЕ ВОДЕ

17:00 Музеј клесарства Бела Вода

-Упознавање са древном писменицом и Музејом клесарства и вајарства

17:30 Венчање Воде на Великој чесми у Белој Води

18:30 НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ – Музичко поетски обреди

-Беседа о води

-Венчање воде Мораве

Домаћин вечери: Милош Милошевић Шика

Организатори: Огранак Вукове задужбине и КУД Ратко Јовановић – Бела Вода; МЗ Бела Вода;
Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и
Друштво српско-руског пријатељства ПРАВОСЛАВЉЕ Крушевац.

Техничка и медијска подршка: РТК и Друштво спортова на води Трстеник

Недеља, 04. септембар, 2016. год.
Беловодска скела и Морава у 18,30 сати

Беловодска скела и Морава у 18,30 сати
Недеља, 04. септембар, 2016. год.

Техничка и медијска подршка: РТК и Друштво спортова на води Трстеник

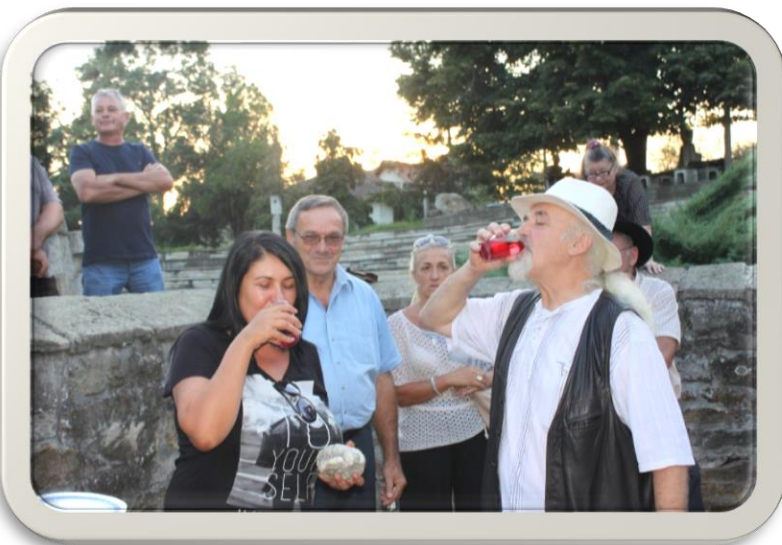
Учесници манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016.

Дочек учесника манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016.

Домаћин манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016*. био је Милош Милошевић Шика из Грабовца код Трстеника (десно)

Милош Милошевић Шика је камен моравски белутак, као симбол манифестације предао следећем домаћину Светлани Ђурђевић Ђурђи и тим поводом са њом испио чашу вина.

Милош Милошевић Шика - домаћин манифестације, Љубодраг Обрадовић

Домаћин девете манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* је Милош Милошевић Шика. Ко је у ствари Милош Милошевић Шика? Ево неколико мојих импресија и сазнања на ову тему.

Одакле да почнем? Па од почетка рекао би Шика. Хајде да га послушам. А где је у ствари тај почетак?

Можда је почетак био пре тридесетак година, кад сам ја Шикy "грофа оф Грабовац" срео на тадашњем Турниру духовитости који је организовала Политика Експрес и кад су се на том ВЕЛИКОМ ЈУГОСЛОВЕНСКОМ турниру такмичили све сами градови, од Новог Сада, Беле Цркве, Велике Плане, Чајетине, Пирота, Врања па све до Белог Поља и БУДВЕ, а преко три села која су ту залутала, (а можда и нису?) Грабовца, Треботина и Коњуха. Можда је и тај ТУРНИР ДУХОВИТОСТИ баш прави доказ да провинција у културном стваралаштву и непостоји, јер је у том такмичењу једном победник био наш КОЊУХ, који је као представник овог ТРОМОРАВЉА ладно победио. Шика додуше није победио ниједном, али не може он у свему баш да буде први и најбољи. Понекад мора и Сингер коња за фрку да има.

У Шикиној биографији при крају књиге *КИ* пише: Рођен у Трстенику 22.02.1959. године (млад КИ Роса у подне). Живи и ствара у Грабовцу надомак Трстеника. Драмски писац, песник, хумориста, сатиричар и писац за децу. Члан је Удружења драмских писаца Србије и Удружења књижевника Србије.

Заиста, тако кратка биографија за громаду КИ што је Шика. А када бих ја наведеноме додао да је Шика и глумац, редитељ, забављач, композитор, врсни фотограф и... писац Лексикона народних поређења трстеничког

краја под називом *КИ* опет би све то било мало за човека који је досад написао пуну приколицу књига, од епиграма, преко поезије за децу, до поезије за одрасле и преко афоризама и комедија, све до Тв серија и драма.

Дакле, Шика је прави доказ за моју омиљену тезу да провинција у књижевности не постоји, да постоје само мали људи у велеграду који се праве велики, користећи предност медија и маркетинга за ширење лажног сјаја о себи.

Дакле, Милош Милошевић Шика, домаћин овогодишње девете манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК*.

Љубодраг Обрадовић најављује Милоша Милошевића Шика, као домаћина манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* 2016.

Милош Милошевић Шика, Грабовац - Трстеник

ПОЧАСТ ВОДИ

Ја, грешни Милош,
Звани Шика,
Из села Грабовца код Трстеника.
Што се крај Мораве Западне роди,
Задоден вином и љутом ракијом
Морам вечерас да одам
Почаст пресветој води.

И мада више воли капку вина
Него ли цистерну тог водног височанства
Морам да признам
Крај ове свете чесме,
Којој поклањамо наше песме,
Да нема бољег пића и рода
Него што је вода.

Морам да признам овде свима,
При чистој свести - без капи вина,
А и нашим дедовима и очевима
Синовима и унуцима
Часнима и грешнима

Ујацима и кумовима...
Морам да признам слуги и господару,
Клошару и коњушару...
У Белој Води а и на вашару:
Вино је само у бурадима и пијанцу,
(Опрости вински подрумару)
А вода у биљкама,
Човеку и животињама,
И у свему живом на овом земном шару...

Јесте у самоћи вино добар друг,
Ал' то су тренутна задовољства течна,
А вода стално прави свети круг,
И само је она је једина и вечна.

Из ове чесме ка Морави граби,
Из Мораве Дунавом море је ваби.
Из мора у облаке, помоћ' сунца лети,
Из облака сушној земљу,
Тешком кишетином прети...
А када се жедна земља напоји
У неком лугу, испод старе букве,
Процури између два камена-знамена
Танким млазом, не дебљим од длаци,
Па преко извора, и лупње,
Као у храм улази у човека,
Па из човека опет у реку,
Језера, мора и облаке...
Па опет, опет...
У извор, извор...
И човека... човека...
И тако до века...
Тако до века...

Из вина и ракије
(кад ти ништа друго није преостало)
Настаје пијанство и хаос у глави,
А из воде све је остало настало...

И тица и живинка...
И дрво и трава...
И множинка и јединка...
И душа титрава...
И глава кудрава...
И...
И човек се развија у плодној води,
У њој оживи, из ње се роди...
И у светој тајни Крштења,
Освећена вода постаје
"Водом очишћења,
Бањом препорода,
Извором живота",
У којој се крштени рађа
"Водом и Духом"
(И уз помоћ светог Бога)
За нову стварност Царства Небескога...
Са водом живи до судњег дана,
Кад жалост за њим надвлада весеље
Тада га пошкропе са Светом водом
И пошаље у рајско насеље,
(Ако му се тако за живота дало)
Или у пакао где га још горе
Чека казан са водом кључалом...

Што и мене чека...
Јер ја, грешни Милош,
Звани Шика,
Грешан на овом и оном свету,
Затрпах бунар који је деда
Стојадин копао себи и детету...
И свом унуку и синовцу...
И целом свету...
И целом Грабовцу...
Да се жедном и уморном нађе...
И дању кад свиће
И ноћу, кад сунце зађе...

Ја, грешни Милош
 Нисам могао више да гледам
 Како га зли људи и прљава олош
 Септичким јамама загађују и убијају
 И како се он,
 Што је пола села напојио и опрао
 Пати и мучи...
 И како је као тешки болник пао...
 Било ми га жао...
 Зато сам му и наудио...
 И пресудио...
 Мислећи да помажем бунару болноме,
 Опрости, Господе, мени грешном...

У Белој Води,
 на Светог мученика Агатоника,
 лета господњега 2016.

Лука Мирковски

Душан Јовић Ћуле

Део из представе *НЕБЕСКЕ ШАЈКАЧЕ*, коју је написао (по песмама Милосава Буце Мирковића) и режирао Милош Милошевић Шика, извели су Лука Мирковски и Душан Јовић Ћуле. Било је то, како Шика каже, неко његово свето тројство за ову прилику.

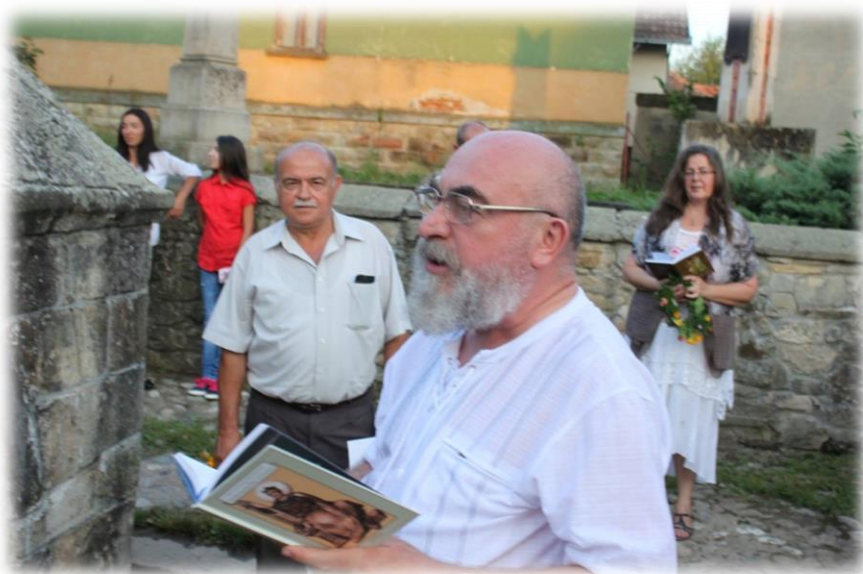
На великој чесми у Белој води, говорили су песници:

Виолета Лазаревић из Александровца

Даница Рајковић из Крушевца

Сава Мијодраг Радивојевић из Трстеника

Боривоје Бора Видојковић из Тићевца

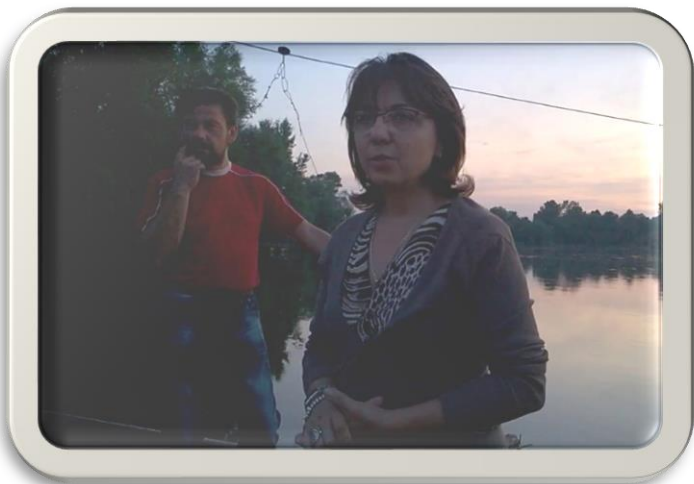

Матилда Јанковић из Ћуприје

Слободан Ивановић из Параћина

У другом делу манифестације “МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016” на беловодској скели на Западној Морави присутне госте поздравили су др Велибор Лазаревић – идејни творац манифестације и Весна Лазаревић – заменица градоначелника града Крушевца.

Весна Лазаревић - заменица градоначелника Крушевца

Присутне је поздравио и Гвозден Ђолић - директор Уметничке галерије Вино Жупе из Александровца.

Поезију су говорили песници: Милош Милошевић Шика, Виолета Лазаревић, Мирко Стојадиновић, Дејан Петровић, Јована Марковић, Сава Мијодраг Радивојевић, Даница Рајковић, Ратко Тодосијевић, Слободан Станковић, Матилда Јанковић, Вељко Стамболија, Светлана Ђурђевић, Мића Живановић, Борисав Благојевић, Боривоје Видојковић, Милка Ижогин, Слободан Ивановић, Братислав Спасојевић, Томислав Симић, Саша Милетић и Љубодраг Обрадовић.

Своју прозу на Беловодској скели говорила је Гордана Влаховић, а афоризме Ивко Михајловић.

Пре програма, Гордана Влаховић – члан жирија, сопштила је резултате књижевног конкурса Моравски Цароставник за 2016. годину, а награде присутним добитницима је уручио др Велибор Лазаревић – председник жирија.

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016“

<http://www.poezijascg.com/PHP-Nuke/modules.php?name=News&file=article&sid=7909>
(конкурс)

На својој седници одржаној 03.09.2016. године у Крушевцу, у Културном центру Крушевац, жири у саставу: др Велибор Лазаревић – председник, Гордана Влаховић – члан, Борисав Благојевић – члан, Мирослав Мића Живановић – члан и Љубодраг Обрадовић – члан донео је одлуке о наградама на МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ и МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ:

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ награде су добили:

- 1 место – Милица Краљ из Подгорице за песму *КИША ПАДЕ КИША ПАДЕ ТЕ МОРАВА ДОЂЕ*;
- 2 место – Мирослав Стојадиновић из Макрешана за песму *ДВЕ МОРАВЕ - ПЕРЧИН ДЕВОЈАЧКИ*;

- 3 место – Дејан Петровић Кенац из Вучака – за песму *МОРАВО РЕКО*

За квалитет поезије од стране жирија посебно су похваљени песници:

- Јована Марковић из Љубаве за песму *МОРАВА*
- Јован Н. Бундало из Мајкић Јапре код Санског Моста за песму *ОЈ МОРАВО РЕКО*
- Сандра Миладиновић из Мајдева за песму *КО МОРАВУ САЊА*
- Милован Петровић из Ћуковине код Коцељеве, тренутно на раду у Шведској, за песму *ДА МОРАВА ВИШЕ НЕ ЖУБОРИ*
- Горица Станковић из Лесковца за песму *МОРАВА РЕКА*

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ награде ове године нису додељене.

Крушевац, 03.09.2016.

Жири конкурса МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК:

- Др Велибор Лазаревић – председник,
 - Гордана Влаховић – члан,
 - Борисав Благојевић – члан,
- Мирослав Мића Живановић – члан и
 - Љубодраг Обрадовић – члан

Милица Краљ, Подгорица

КИША ПАДЕ КИША ПАДЕ ТЕ МОРАВА ДОЂЕ

(на народну)

Бех ли ти љуба Јоване
Из двора белих крај Мораве
Где чеках с војне да дођеш
Док с куле на путе изгледах

Лепи ми лепи драгане

У двору твоме Јоване
Ситни сам везак навезла
На њему ружо Јоване
Две су се птице грлиле

А мисли моје Јоване

Кроз пусте даљине хрлиле
Теби су дарак носиле
У сузи срце метнуле
У срцу дозив с Мораве
Још ти се надам Јоване

Мирко Стојадиновић, Макрешане – Крушевац

ДВЕ МОРАВЕ - ПЕРЧИН ДЕВОЈАЧКИ

Девојачка срмен коса раплетена у две реке,
таласа је златна вода за запада и са југа.
Две Мораве ко две сестре, једна тиха, друга брза,
па сновијају загрљене да посташе летња дуга.

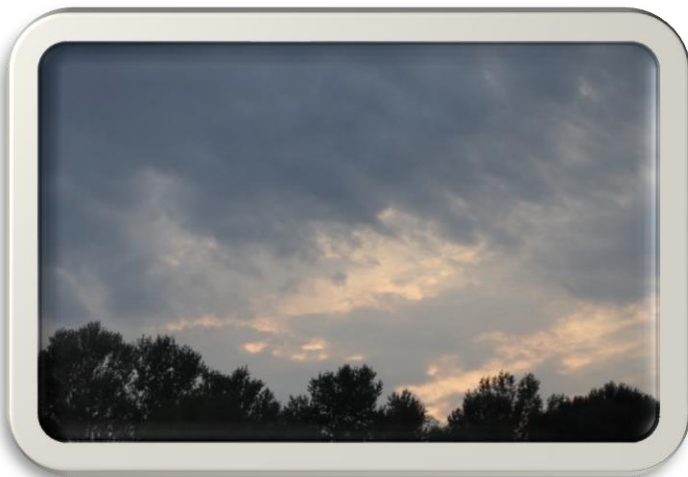
Памте сестре две Мораве и времена давно прошла,
славну нашу историју натопљену крвљу храбрих
и невиних часних душа, кад узлете небесима.
Кад времена лепа дођу, тад шапућу две сестрице:

Види мила, оне младе заљубљене, љубав своју обећаше,
у врбаку кад се скрише од погледа знатижељних,
једно другом до вечности, вечну љубав завешташе.

Воденице што су млеле и храниле чељад хлебом
памте ове наше воде и са сетом сад шћућоре.
И све драге помељаре, конопљаре и конопљу што се топи
И све скеле и скеларе и све приче што се зборе

Теку тако загрљене, две сестрице, две Мораве,
а када их не шујемо, знају оне да побесне,
горопадно ко ждребице, њиште дивље и страствено
и моле нас у очају, да пробуде душе свесне.

Моле оне памтивечно и поновиће до бескраја...
Нова слова историје исписаће оне трајно.
Слушаће и нове приче и гледати љубав тајно...
Две сестрице, две Мораве, срце наше, сунце сјајно.

Дејан Петровић Кенац – Крушевац

МОРАВО РЕКО

Шумиш својом кривудавом стазом,
снажна и нежна у једном тренутку.
Твој грациозан ток, твоје обале,
поносно уздигнуте, маме уздахе
сваком ко крај тебе расте,
немирна моја реко.

У истом тренутку си оаза раја
и велико сметлиште људскога рода.
Природно лепа, умивена
својим божјим сјајем,
упрљана људском руком, немаром.

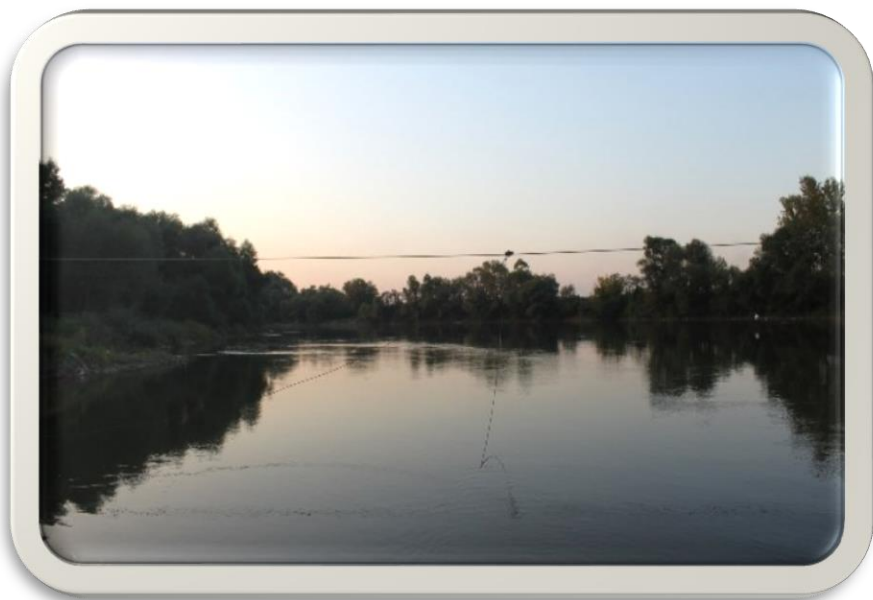
Познајем ону другу страну, твоју лепшу,
ону нежну милу и драгу, спокојну,
у коју се заљубљујеш као дете.

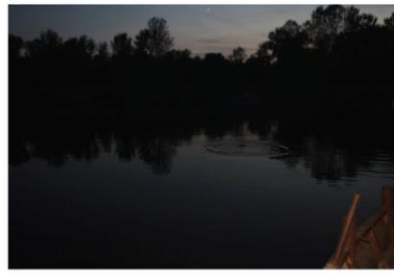
Са тобом сам чекао јутра,
дивећи се зорама тишине...
Уживао у многим звезданим ноћима,
у твом загрљају, на твојим обалама.

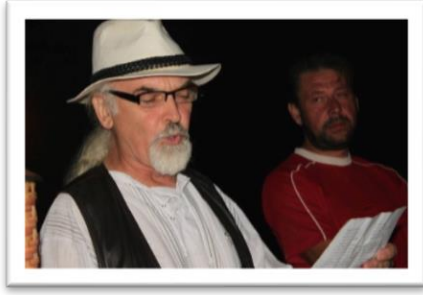
Реко моја мила,
весела, пуна живота.
Хранилице народна,
моја оазо раја,
лепото одрастања,
живљења, авантуре...

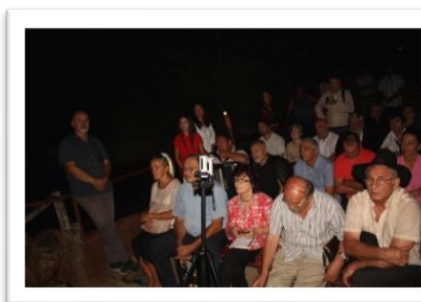
Тајно скривена
у крошњама ораха и бреза,
топола, жалосних врба,
што заклон ти праве.

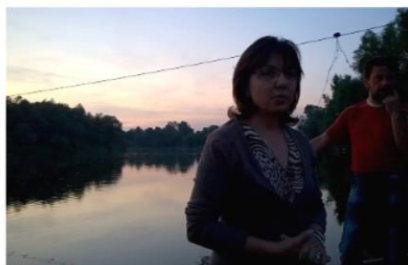
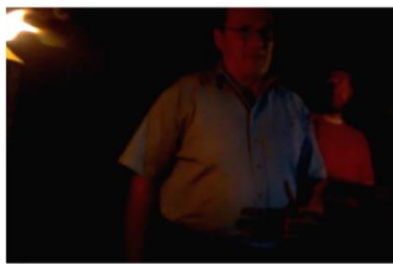
Жубору живота
на извору, току и ушћу,
наша диво поносна,
наша раздрагана Мораво,
као свето тројство Српско.

СИНОПСИС - МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016

(Нацрт синаопсиса - планирани)

НА БЕЛОВОДСКОЈ ЧЕСМИ СТИХОВЕ О ВОДИ ГОВОРЕ:

1. Виолета Лазаревић – Александровац
2. Даница Рајковић – Крушевац
3. Сава Мијодраг Радивојевић – Трстеник
4. Боривије Бора Видојковић – Ћићевац
5. Матилда Јанковић – Ћуприја
6. Слободан Ивановић – Параћин

СЦЕНОСЛЕД ЗА МУЗИЧКО ПОЕТСКИ ПРОГРАМ НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ

Лука Мирковски (Виолина - Свилен конач)

ЉУБА: ПОШТОВАНИ ПЕСНИЦИ, ДРАГИ ГОСТИ,

Добродошли на манифестацију МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК која се ове године реализује по девети пут, добродошли у Белу Воду и вечерашњи поетско-музички програм НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ... Све ово се догађа у славу ВОДЕ НАСУШНЕ, а пре свега МОРАВЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ... На самом почетку чули смо Луку Мирковског који је на виолини извео мелодију Свилен конач. Позивам сада Др Велибора Лазаревића идејног творца ове манифестације да Нам се обрати и поздрави госте...

Велибор се обраћа, а затим спроведи церемонијал ВЕНЧАВАЊЕ ВОДЕ МОРАВЕ, односно слање поруке ЉУБАВИ, ВЕРЕ И НАДЕ низ Мораву и позива заменицу градоначелника града Крушевца Весну Лазаревић да отвори манифестацију.

Весна Лазаревић отвара манифестацију

ЉУБА: На самом почетку ове манифестације, која има међународни карактер представимо нашу гошћу ОЛГУ МАСАЉСКАЈУ из Русије која ће нам отпевати две песме:

ОЛГА МАСАЉСКАЈА пева две песме (Тамо далеко и Ој рана)

ЉУБА: МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је запловио на свој пут узлета на културно небо Србије и у срца заљубљеника поезије први пут 31.08.2008. године када је у Белој Води одржана ова јединствена књижевна колонија у организацији КУД-а "Ратко Јовановић", Месне Заједнице и Вукове задужбине у Белој Води. Наредне 2009. године Културни центар Крушевац је у овој манифестацији препознао сав занос који из ње исијава и прикључио се као суорганизатор и скромни донатор овог надамте вредног пројекта. Касније пројету су се прикључили и Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ и Друштво српско-руског пријатељства ПРАВОСЛАВЉЕ из Крушевца, са надом да ће пројекат трајати и дочекати, много јубилеја... и 10-то годишњица... а прва, ево, већ се ближи... Домаћин ове девете манифестације је Милош Милошевић Шика из Грабовца код Трстеника.

Ко је у ствари Милош Милошевић Шика?

Ево неколико мојих инпресија и сазнања на ту тему.

Одакле да почнем. Па од почетка рекао би Шика. Ајде да га послушам. А где је у овој причи почетак?

Можда је почетак био пре 35 година, кад сам ја Шикау "грофа оф Грабовац" срео на тадашњем Турниру Духовитости који је организовала Политика Експрес и кад су се на том ВЕЛИКОМ ЈУГОСЛОВЕНСКОМ турниру такмичили све сами градови, од Новог Сада, Беле Цркве, Велике Плане, Чајетине, Пирота, Врања па све до Белог Поља и БУДВЕ, и нека три села која су ту залутала, (а

можда и нису?) Грабовца, Треботина и Коњуха. Можда је и тај ТУРНИР ДУХОВИТОСТИ баш прави доказ да провинција у културном стваралаштву и не постоји, јер је у том такмичењу једном победник био тај КОЊУХ, који је као представник овог ТРОМОРАВЉА ладно победио. Шика додуше није победио ниједном, али не може он у свему баш да буде први. Понекад мора и Сингер коња за фрку да има.

А можда је тај почетак, 10. новембар 2011. године у Белој сали КЦК када је у организацији Културног центра Крушевац одржана промоција Лексикона народних поређења трстеничког краја под називом *КИ* Милоша Милошевића Шике. Промоцију је тада осмислила и водила Лидија Ужаревић, а о књизи су говорили Радошин Зајић и Др Велибор Лазаревић. Ја сам тада седео у првом реду и уживао баш КИ ви сад (овде на скели).

А већ 9 новембра 2012. године, 365 дана после, опет Бела сала КЦК и опет промоција Шикине књиге КИ, овај пут сценска, да буде нешто ново.

Па ко је бре тај Шика из Грабовац па да има две промоције у КЦК, (за једну годину) КИ да је РОКИ. Али ако је он КИ РОКИ догураће зачас до 6-те промоције и побиће све нас КИ грањом. Ајд, да је бар Роцкс Балбоа т.ј. Шики Балбоа млатнули би и њега по неки пут па би нам било лакше.

Овако, Устопрчио се ки да е његов цео Трстеник. КИ да је народни херој. А није! Он је само херој пера који је успео да се у све жанрове стваралаштва умеша КИ да је дијамант маргарин па се у све ДОБРО меша!

У Шикиној биографији (при крају књиге КИ) пише: Рођен у Трстенику 22.02.1959. године (млад КИ Роса у подне). Живи и ствара у Грабовцу надомак Трстеника. Драмски писац, песник, хумориста, сатиричар и писац за децу.

Члан је Удружења драмских писаца Србије и Удружења књижевника Србије.

Заиста, тако кратка биографија за громаду КИ што је Шика. А када бих ја наведеноме додао да је Шика и глумац, редитељ, забављач, композитор, врсни фотограф и... писац (наведеног) Лексикона народних поређења трстеничког краја под називом *КИ* опет би све то било мало за човека који је досад написао пуну приколицу књига, од епиграма, преко поезије за децу, до поезије за одрасле и преко афоризама и комедија, све до Тв серија и драма.

Дакле Шика је прави доказ за моју омиљену тезу да провинција у књижевности не постоји, да постоје само мали људи у Велеграду који се праве велики, користећи предност медија и маркетинга за ширење лажног сјаја о себи.

Али што да се ја мучим у трагању за кратком суштином стваралаштва Милоша Милошевића Шике кад је тачно у циљ, када је Шика у питању погодио др Велибор Веља Лазаревић из Беле Воде, који о КИ - Лексикону народних поређења трстеничког краја записа, цитирам:

ВЕЉА: „Српски научници и други истраживачи усменог народног стваралаштва мало су пажње обратили, па тако мало и забележили српских говорних творевина а нарочито поређења. Више су се посвећивали изрекама, пословицама, епици, лирици, приповеткама и обичајима. Једна оваква књига народних поређења трстеничког краја Милоша Милошевића Шике из села Грабовца попуњава велику празнину у изучавању нашег народног блага које је стајало у запећку интересовања. Обим ове књиге која је настала из десетогодишњег ослушкивања и записивања у стотинама прилика показује колико је ово говорно стваралаштво богато у трстеничком крају, па се треба замислити колико би се овог блага нашло и у

другим српским крајевима које треба истражити. Иако не важимо као мудар народ, ипак у врцавости и његовом величанству духу мало ко може са нама да се пореди. Српски народ је из древног искуства, посматрања, љутње, зајебанције, освете, покуде и похвале смишљао свакојака поређења којима нема краја ни конца. Поредило се све. Све телесне и духовне особине, физички изглед, лепота и ружноћа, вредноћа и лењост, кретање, страсти, преваре и лажи, доброта и добра дела, слабости, претераности... Само ради илустрације да наведемо да је у овде речима усликано не само како неко виче него и како се дере, како диже нос, колико је гадан и гладан, жудан, причљив, дремљив, шта воли, шта мрзи..."

ЉУБА: Дакле, може Шика слободно да се поноси КИ да је ослободио Трстеник, јер се он чим је издао књигу *КИ* сврстао у издајнике (КИ Вук... Бранковић), хтедох рећи у издаваче од значаја за Србију КИ Вук Караџић. (Љубодраг Обрадовић)

ДАКЛЕ, Милош Милошевић Шика и његова беседа о води:

Милош Милошевић ШИКА

Говори БЕСЕДУ и најављује део из предстве НЕБЕСКЕ ШАЈКАЧЕ - Лука Мирковски и Душан Јовић Ћуле.

ЉУБА: Дружење песника и свих заљубљеника у поезију, науку и уметност, које се догађа на скели укотвљеној на средини Мораве, уз светлост месеца и бакљи, и уз музику која тече заједно са реком, свакако је јединствено у Србији. Јединствено је и по музици коју овде слушамо. Први пут на скели су са нама музичари професионалци из Ћићевца и Појата и то: Мирослав Стаменковић Линда из Појата - некада прва хармоника Југославије на такмичењу у Соко Бањи, а сада врстан свирач и соло

певач; Дејан Живковић из Ћићевца који свира Гитару и Витомир Мацић из Ћићевца - соло певач.

ЉУБА: Песници који читају своје стихове, филозофи који кажу своје визије о свету који тече, певачи, фрулаши, трубачи, хармоникаши, гуслари, виолинисти ... и сви други учесници и гости манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК, добар су знак да она доноси још један приступ пун лепоте и садржаја који ће трајати... Вечерас је са нама и Гвозден Ђолић - директор Галерије Вино Жупе из Александровца, чији је живот поплочан културом и догађајима у култури. Први пут је овде на Морави, па ће нам казати своје утиске и импресије.

ГВОЗДЕН ЂОЛИЋ (и Виолета Лазаревић – једна песма)

ЉУБА: Један од нових приступа у реализацији манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је и МЕЂУНАРОДНИ КОНКУРС ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ И ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ. Позивам зато члана стручног жирија Гордану Влаховић, професора српског језика и књижевности, да саопшти резултате конкурса и каже кратко образложење о наградама а др Велибора Лазаревића - председника жирија да уручи награде.

Гордана Влаховић и др Велибор Лазаревић (уручују награде).

ЉУБА: Молим награђене и похваљене песнике да прочитају своју поезију са којом су освојили та признања:

- Мирко Стојадиновић
- Дејан Петровић Кенац
- Јована Марковић

ЉУБА: Време је да поново чујемо нашу нашу гошћу ОЛГУ МАСАЉСКАЈУ из Русије која ће нам отпевати још једну песму: **ОЛГА МАСАЉСКАЈА** из Русије пева песму Подмосковске вечери.

ЉУБА: Чули смо како Олгу Масаљскаја предивно пева, а сада чујмо и песнике који ће по први пут говорити своју поезију овде на Морави:

1. Сава Мијодраг Радивојевић из Трстеника,
2. Даница Рајковић из Крушевца,
3. Ратко Тодосијевић Баћо из Крушевца,
4. Слободан Станковић из Ћуприје,
5. Матилда Јанковић из Ћуприје,
6. Виолета Лазаревић из Александровац

Мирослав Стаменковић Линда из Појата, Дејан Живковић из Ћићевца и Витомир Мацић из Ћићевца - соло певач и још једна песма (Киша паде Те Морава дође).

ЉУБА: У наставку чућемо и афоризме Ивка Михајловића из Крушевца јер знамо да је смех лек за свакодневни чемер којим смо окружени.

Ивко Михајловић афоризми

ЉУБА: У наставку своје стваралаштво представиће књижевница Гордана Влаховић из Крушевца и песници:

1. Вељко Стамболија - Крушевац,
2. Светлана Ђурђевић - Крушевац,
3. Мирослав Мића Живановић - Крушевац (пева и једну од својих омиљених песама),
4. Борисав Бора Благојевић - Ћуприја,
5. Боривоје Бора Видојковић - Ћићевац,
6. Милка Ижогин - Ћуприја,
7. Слободан Ивановић - Параћин.

ЉУБА: Чућемо поново Мирослава Стаменковића Линду из Појата(Ој Мораво, тија реко - Мирослав Стаменковић Линда из Појата уз пратњу Дејана Живковића из Ћићевца).

ЉУБА: Све ближе крају, све бољи песници: Братислав Спасојевић - Коњух, Томислав Симић – Крушевац, Саша Милетић – Крушевац и Љубодраг Обрадовић.

Љубодраг Обрадовић, Треботин - Крушевац

НА ПОЧЕТКУ И НА КРАЈУ

И на почетку и на крају,
увек нас носе снови,
иако ка забораву и бескрају,
неумитно наша скела плови.

Моја драга на тој скели,
не мисли, баш је срећна.
Пријатеља слуша у заносу,
долази будућност много лепша.

Долази будућност лудо фина.
Машем са скеле поспан.
Сутра ћу, уз бокал вина,
ући и ја у неки нови сан.

И све ће проћи, игра жива.
Месец ће да светли, мраз да стеже.
Опет ће радници на чашу пива
и сећање, некад је било теже.

Опет ће радници да раде,
а мудраци да мудрују и снују
и да се после нове параде,
љуте, што их уз пиво псују.

А ју ћу низ улицу ићи,
крај излога пуних и светлих...
У души светлеће месец,
а џеп биће празан.

Стићи ћу до краја,
Свако стигне, јер не жели.
Одманућу само руком,
ко остане нек се весели.

И на почетку и на крају,
уvek се свашта деси!
Ипак, у забораву и бескрају,
остају нам и порази и успеси...

ЛИНДА КОЛО

Ватромет, а затим закуска и музика...

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2017

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2017-bela-voda/>

(слике и видео)

Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић

Десету годину заредом, на Западној Морави у селу Бела Вода, 26.11.2017-те године, одржана је јединствена песничко-културна манифестација *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* чији је идејни творац др Велибор Лазаревић, а коју заједнички организују: Вукова задужбина, КУД Ратко Јовановић и МЗ Бела Вода, Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу, Друштво српско-руског пријатељства ПРВОСЛАВЉЕ из Крушевца и Културни центар Крушевац. Домаћин ове изузетне манифестације била је Светлана Ђурђевић - заменик председника Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ и ПиАр Крушевачког позоришта, која је камен моравски белутак, као симбол манифестације предала следећем домаћину Јовани Марковић, најмлађем члану ПоезијеСРБ.

Светлана Ђурђевић и Јована Марковић испијају вино
приликом предаје моравског белутка

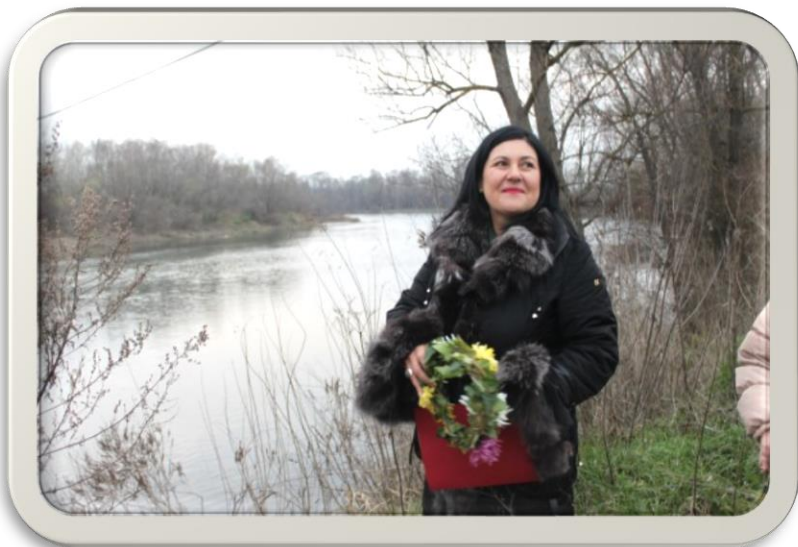
Програм је ове године реализован на три простора: У Музеју клесарства у Белој Води, на Великој Беловодској чесми и на обали Западне Мораве у Белој Води.

Из Музеја клесарства у Белој Води

На Великој Беловодској чесми

БЕСЕДА О ВОДИ - Светлана Ђурђевић

БЕСЕДА О ВОДИ

На почетку беше Реч
И настаде свет
Душа и тело
Светлост и тама
Добро и зло
Живот и смрт
И би воља Његова
Кроз сузу кроз росу
Кроз кишу кроз пахуљу
Преко потока преко река
Преко океана
Из изворишта
Из увира
До слапова до глечера
До каскада
Бујица која време надвлада
На почетку беше Вода

Да бисмо знали шта радимо и где идемо, морамо знати ко смо и одакле долазимо. Јер, само тако можемо разумети и поштовати различитости – биле оне верске, културолошке, расне или политичке. И само тако можемо поштовати себе, свој народ, културу и традицију. И само тако се нећемо загубити у глобалном селу, светским превирањима и разноразним новим порецима. И само тако ћемо пронаћи и разумети своје Ја.

Ја знам да је све моје настало на Троморављу, у Србији, на Балкану, у Европи, на трећој планети од Сунца коју зовемо Земља.

Ја знам да је Троморавље одредило мене као социјално биће, уткано у вишемиленијумски генетски код српског народа чије су артерије Мораве – три реке са једним именом, омеђене њивама, шумама, планинама, људима.

Људима као што смо ми окупљени данас на десној обали Западне Мораве, у селу које се зове Бела Вода, овом артеријом шаљемо поруку љубави, вере и наде широм Србије и даље, докле год има воде и духа заједништва. Заједништво стварамо делима, дијалогом, разумевањем, међусобним судбинским преплитањем јер је живот само један и, као такав, није нам дат да га проћердамо у узалудности мржње, нетолеранције и ширења негативне енергије. Енергија сваке капи ове воде, сваког међусобног погледа, сваке изговорене речи данас и сваке изговорене речи до сад улази у нас, улази у сваког човека, камен, животињу и биљку, свако живо биће и неживе ствари на овој планети. Она кружи и, као бумеранг, враћа се кроз време. И зато морамо бити опрезни, јер, „какве су ти мисли – такав ти је живот“, како је отац Тадеј мудро рекао.

Реч. Вода. На почетку. И на крају. Да освежи, очисти и прочисти тело и душу; или да упрља, загади и отрује –

избор је на нама. И свакоме је дата слобода избора. А не треба много мудрости да се одабере добро, јер је зло живети и чинити најтеже у животу.

А живот проналази свој пут кроз лавиринте материје и духовности, меандрира као река, некад је узбуркан као језеро, некад тих као океан, дешава се сада и овде и, ако ухватимо тренутак, досегли смо вечност. Јесмо! Постојимо! Трајемо! Памтимо!

И памте нас. Кроз трагове које остављамо. Кроз речи које изговарамо. Кроз дела која чинимо и она, која не чинимо. Кроз колективне и индивидуалне подсвести, кроз радост и тугу, сузе и смех. Кроз приче – ниције и свације.

„Свако на овом свету има своју причу. Јер, приповедач и његово дело не служе ничем ако на један или на други начин не служе човеку и човечности. Испреда се прича о судбини човековој коју без краја и прекида причају људи људима. Начин и облици тога причања мењају се са временом и приликама, али потреба за причом и причањем остаје, а прича тече даље и причању краја нема“ рекао је Иво Андрић.

Ово је моја прича. Настала на Троморављу. Надам се да ће потакнути некога да је настави, надогради, употпуни и пренесе другима, да ће тећи Моравама као „бујица која време надвлада“ јер, на почетку и на крају, беше Вода.

Светлана Ђурђевић
2017. новембар 26.
Бела Вода
Западна Морава

Поезија је говорена на обали Западне Мораве...

јер је скела била на сувом, тј. на реконструкцији на тргу
у Белој Води

Др Велибор Лазаревић поздравља госте

Наравно, четврто место дружења, у кафани "Плави девет" било је најтоплије, па је ту било милина дружити се са планинарима који су били гости овогодишње манифестације "Моравски цароставник".

Своју поезију на Беловодској чесми говорили су:

Светлана Ђурђевић из Крушевца

Др Голуб Јашовић из Крагујевца

Ђорђе Петковић из Параћина

Јелена Стојсављевић из Новог Сада

Звездана Милосављевић-Пржић из Ћуприје

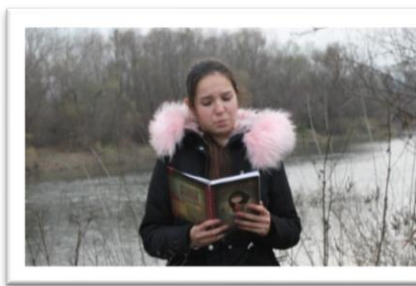
Милан Обреновић из Крагујевца - Република Српска

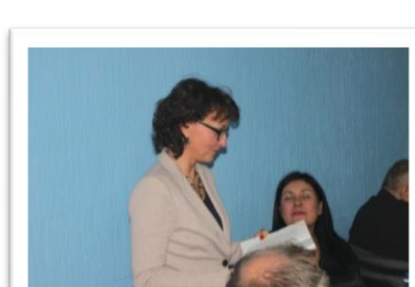
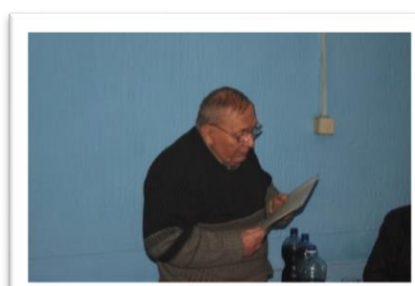
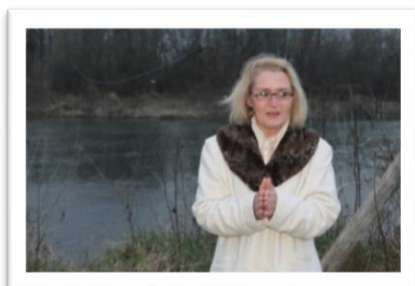
Још неколико детаља са манифестације

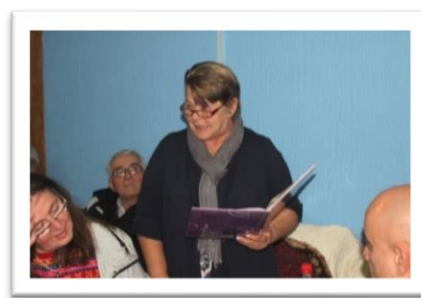
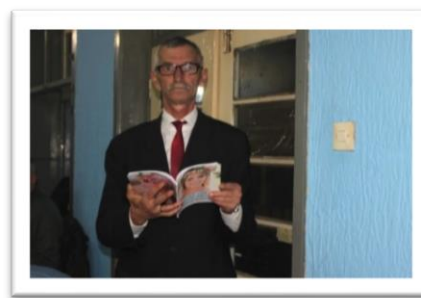
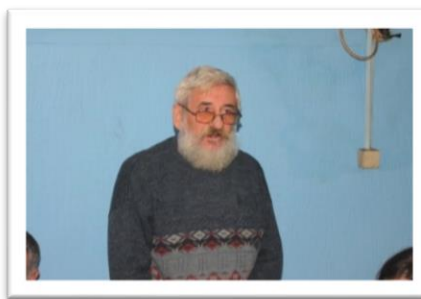
Исти песници говорили су своју поезију и на обали Западне Мораве и у кафани "Плави девет", а придружили су им се: Матилда Јанковић, Добрилка Петровић и Жељко Митровић из Ћуприје, Градимир Карајовић, Томислав Симић и Љубодраг Обрадовић из Крушевца, Братислав Спасојевић из Коњуха, др Белибор Лазаревић из Беле Воде и Јована Марковић из Љубаве. Програм који су осмислили др. Велибор Лазаревић и Љубодраг Обрадовић, водио је Љубодраг Обрадовић - председник Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ...

Важна напомена: Ове године конкурс за поезију и уметничку фотографију „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2017“ није реализован због организационих потешкоћа око манифестације, а жири је донео одлуку да се сви приспели радови сачувају и придруже конкурсу „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2018“...

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2018

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2018/>

(слике и видео)

Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић

И ове 2018. године, по једанаести пут заредом, на Западној Морави у селу Бела Вода, 23. септембра одржана је јединствена песничко-музичка културна манифестација "МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК" чији је идејни творац др Велибор Лазаревић, а коју заједнички организују: Вукова задужбина, КУД Ратко Јовановић и МЗ Бела Вода, Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу, Друштво српско-руског пријатељства ПРВОСЛАВЉЕ из Крушевца и Културни центар Крушевац.

Програм је ове године реализован на три простора: у Музеју клесарства у Белој Води, на Великој Беловодској чесми и на обали Западне Морави у Белој Води. Наравно, четврто место, у кафићу „ТИРОЛ“ било је најтоплије, па је ту било милина дружити се са песницима, музичарима и гостима овогодишње манифестације „Моравски цароставник“.

Домаћин ове изузетне манифестације је била је Јована Марковић – члан Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, која је камен моравски белутак, као симбол манифестације предала следећем домаћину Ратку Тодосијевићу Баћи - сликару и песнику, такође члану Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу.

Своју поезију на Беловодској чесми говорили су: др Предраг Јашовић из Параћина, Драгојло Јовић из Крушевца, Боривоје Видојковић из Ћићевца, Милош Милошевић Шика из Трстеника, Дејан Петровић Кенац из

Вучака и Божидар Новокмет из Љубиња, односно Беле Воде.

Исти песници говорили су своју поезију и на обали Западне Мораве и у кафани „Плави девет“, а придружили су им се: Јована Марковић, Томислав Симић, Љубодраг Обрадовић, Ратко Тодосијевић Баћо, Светлана Ђурђевић, Саша Милетић и Снежана Петровић из Крушевца и Слободанка Боба Радић из Параћина.

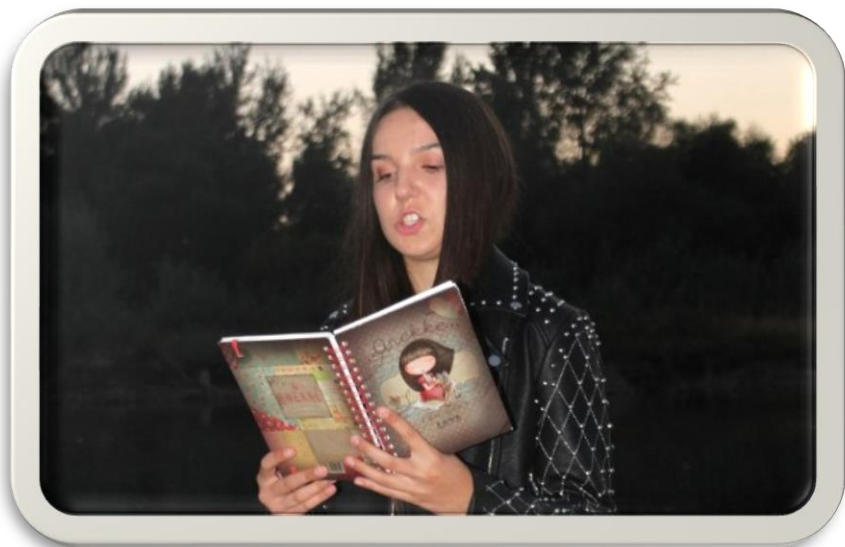
Програм који су осмислили др. Велибор Лазаревић и Љубодраг Обрадовић, а водили су га Томислав Симић на Беловодској чесми и Светлана Ђурђевић на скели...

Погледајте видео снимак Љубодраг Обрадовића:

<https://www.youtube.com/watch?v=Vf-Pw4zory4>
<https://www.youtube.com/watch?v=pux0poAeRXY>

Учесници манифестације у Музеју вајарства у Белој Води

Јована Марковић из Љубава – домаћин манифестације
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК за 2019. годину

Ратко Тодосијевић и Јована Марковић, будући и садашњи
домаћин манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК*

Примајући моравски белутак, као симбол манифестације, Ратко Тодосијевић Баћо је поклонио своју слику Јовани Марковић

Другу своју слику Ратко Тодосијевић Баћо је на беловодској скели поклонио народу Беле Воде

Јована Марковић, Љубава

БЕСЕДА О ВОДИ – Вода је извор живота

Створивши Земљу, Бог је размишљао о разновразним њеним богатствима и благодетима. Једна од благодети је вода. Данас, вода представља неисцрпан обновљив извор живота. Воду можемо пронаћи свуда, у ваздуху, земљишту, биљкама, па чак и нама самима. Она нас окружује. Она је део нас. Ма колико изгледала безначајно, обнавља живот. Без ње ниједан човек не би преживео.

Људи користе воду у различите сврхе, али у већини случајева је свесно расипају. Чак и нешто неисцрпно понекад дође у стадијум ограничености. У неким крајевима овога света људи се боре за живот, проналазе краткотрајне изворе воде која је једва и за пиће и преживљавају. Без воде нема живота, али то ретко ко разуме. Велика или мала, брза или спора, река је дар на коме требамо бити захвални. Она храни свој народ, помаже му у време суше, учи га. Сам њен ток упоредимо са животом. Она се рађа као малени поток, одраста, крећући се кроз оштре стене планина, проживљава младост кроз брдске котлине и полако почиње да

успорава кроз равницу, до свог краја, када се улије у неку већу реку или чак у море. Тада, на ушћу, она креће у нови свет, путује новим током до свог следећег одредишта. Из реке у море, па у океан! Или још даље? У небо! Па се онда у виду кише опет врати на земљу. Где ће јој крај бити, то нико не зна. А река може бити и зла, рецимо кад надође па поплави питоме долине, или кад се на земљу враћа у виду града па покоси летину. Али без воде се не може. И сво зло које нам с вермена на време нанесе, мора устукнути пред добротама које нам она несебично дарује.

Једно је непобитно: Све науке имају везе с водом или се надовезују на њу. Географски гледано, вода је свуда око нас, она нас окружује али је у различитим стањима. Египат беше дар Нила, чудесне реке која у време суше плави и храни свој народ, а за узврат народ јој је моли, приноси јој дарове, велича је. Наш Нил је наша Морава, река која нас увек храни и чија смо деца који много воли. На жалост, понекад немамо пуно поштовања за нешто тако божанствено.

Како вода обезбеђује живот, тако има живота и у њој. Била она слана или слатка у њој се налазе жива бића којима је она посебна и неопходна. 71% Земљине површине је вода, а од тога у барем 30% постоје жива бића.

Од свега доброг што нам доноси, нађе се и нешто лоше. Загађење воде је повећано, а то нам јасно даје до знања да би смо требали обратити пажњу шта радимо. Да не сечемо грану на којој седимо! У чему је ствар? Све штетне супстанце пустите низ реку не размишљајући о животињама које у њој живе, нити о земљишту које ће се наводњавати? Штета што је ово један од већих проблема, а људима се чини као да то није тако, да то није ништа.

И на крају, да закључим, вода као извор живота представља нашу мајку коју је потребно волети и поштовати.

МОРАВА

Чујеш ли овај цвркут птица
који ти улепшава дан и вече?
Осећаш ли нашу доброту
док низ тебе пуштамо шарено цвеће?

Мораво!
О какве ли то тајне кријеш?
О какве ли то снове сањаш?
Јер обична ниси река!

Твоја вода сва је мека, сва је сјајна,
Гледамо те како течеш-тако бајна, тако тиха.
И веруј ми, заслужијеш више стиха
него Дунав, него Сава!

Јер хранила све нас ти си,
кад су суше, кад је тешко!
И цео овај моравски крај
је вечно захвалан теби, знај!

ВУКОВА ЗАДУЖБИНА
КУД РАТКО ЈОВАНОВИЋ И
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЛА ВОДА

ПОЕЗИЈА СРБ

Културни
центар
Крушевац

УМЕТНИЧКА КОЛОНИЈА МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК

ОД ИЗВОРА ПИСМЕНОСТИ ДО ИЗВОРА ЖИВОТА И ВЕНЧАЊЕ ВОДЕ

17:00 Музеј клесарства Бела Вода

-Упознавање са древном писменицом и Музејом клесарства и вајарства

17:30 Венчање Воде на Великој чесми у Белој Води

18:00 НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ – Музичко поетски обреди

-Беседа о води

-Венчање воде Мораве

Организатори: Огранак Вукове задужбине и КУД Ратко Јовановић – Бела Вода; МЗ Бела Вода;
Удружење песника Србије – Поезија СРБ са седиштем у Крушевцу и
Друштво српско-руског пријатељства ПРАВОСЛАВЉЕ Крушевац.

Техничка и медијска подршка: РТК и Друштво спортова на води Трстеник

Домаћин вечери: Јована Марковић

Недеља, 23. септембар, 2018. године
Беловодска скела на Морави у 18:00 сати

Беловодска скела на Морави у 18:00 сати

Недеља, 23. септембар, 2018. године

Домаћин вечери: Јована Марковић

Техничка и медијска подршка: РТК и Друштво спортова на води Трстеник

На великој чесми у Белој води говорили су песници:

Др Предраг Јашовић из Параћина

Драгојло Јовић из Крушевца

Боривоје Бора Видојковић из Ћићевца

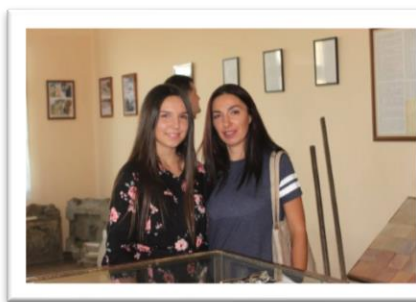
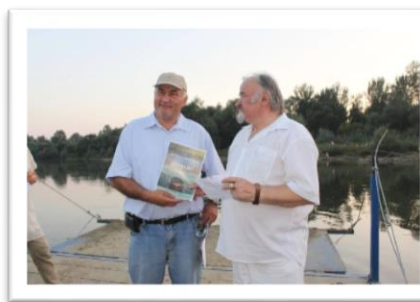
Милош Милошевић Шика из Трстеника

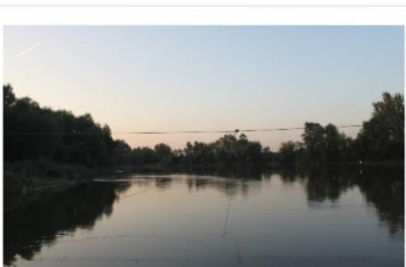
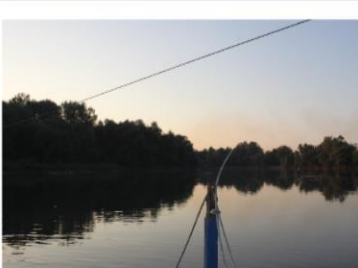

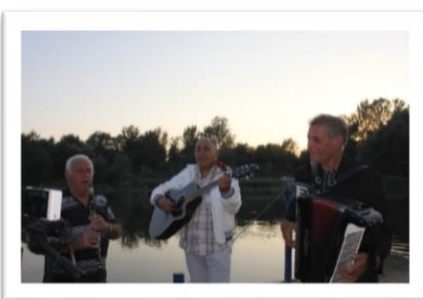
Дејан Петровић Кенац из Вучака

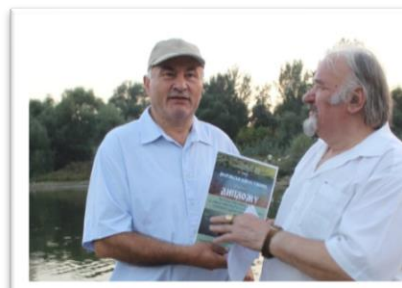

Божидар Новокмет из Љубиња – Беле Воде

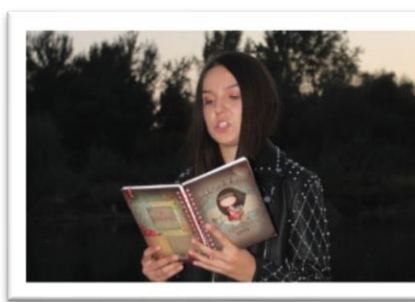
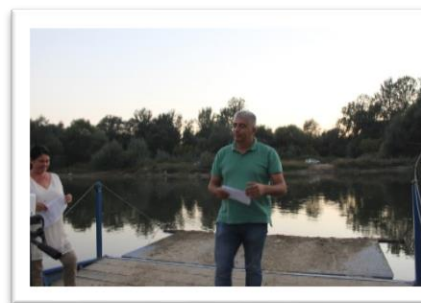

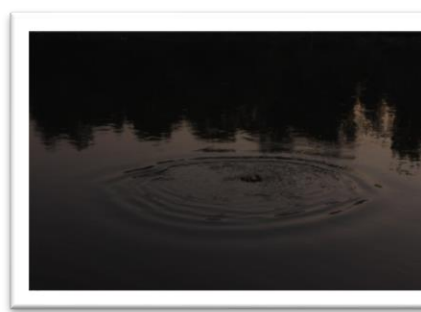
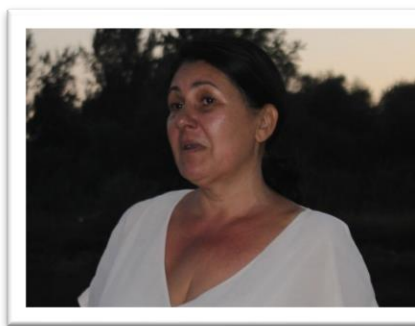

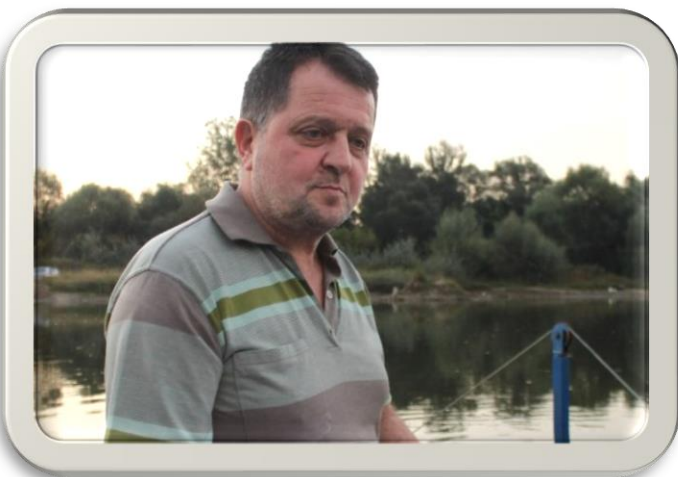

Учесници манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2018 на скели

Драгојло Јовић, Крушевац

ЖИВОТ ТЕЧЕ

Опет је јесен и прохладно вече,
Ти хладне руке у мојима грејеш,
Листаш године моравских ветрова,
И уместо нежности, кисело се смејеш.

И лагано своја сећања будиш,
Да би у њима пронашла траг,
Који су ветрови судбине тебе,
Довели мени у овај град.

Под небом где звезде много мање сјаје,
И дан узмиче од ноћне тмине,
Године јуре, ми их не стижемо,
Све нас брже вуку до голе истине.

Да, прошле су буре, понестају срасти,
Сабирамо шта се још сабрати може,
Ех, кад би време бар мало застало,
Да нас живот врати у оне млађе коже.

С таласима двеју река,
Одсањасмо своје снове,
Сад изнова све би хтели,
Тражећ нове изазове.

Горак осмех на уснама,
С јесени се увек јави,
Тад схватимо да пролазност,
Није нешто што се слави.

Али нека, нек је било,
Нек су дани тако прошли,
Жал за младост не треба нам,
Потомци су на свет дошли.

Сад подари њима време,
На крилу им причај бајку,
Нек честити људи расту,
Док слушају успаванку.

Научи их нека памте,
Коренова част и муку,
И да никад не поклекну,
Неправедно кад их туку.

Нек не куде свога претка,
Што осташе без иметка,
Нек кроз вене част им тече,
Од онога што смо дали,
нема веће, нема прече.

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2017 -2018“

Жири у саставу: др Велибор Лазаревић - председник, Невена Милићевић -члан, Светлана Ђурђевић - члан, Мића Живановић - члан и Љубодраг Обрадовић - члан, донео је одлуке о наградама на МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ и МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ за 2017. и 2018. годину награде су добили:

- 1 место – Ратко Тодосијевић Баћо из Крушевца за песму *ПОВРАТАК МОРАВИ*
- 2 место – Животије Поповић Поп из Скорице (општина Ражањ) за песму *КЊИГА СТРОСТАВНА*
- 3 место равноправно деле: Иван Гаћина из Задра за песму *ПОЕЗИЈА ВОДЕ* и Мирјана Стевовић из Новог Београда за песму *НА МОРАВИ*

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ за 2017. и 2018. годину награду је добила Олга Манчић Лодика из Параћина за следећу слику:

НАГРАЂЕНЕ ПЕСМЕ

Мр Ратко Тодосијевић Баћо, Крушевац

ПОВРАТАК МОРАВИ

Ако будем
поново долазио
у твоју идилу сна
донећу ти
са дна кафане
врисак виолине
у грудима прекланог гудала
осмех са нотама
"Тамо далеко" и
„Ој Мораво“

Немој да се љутиш
отишао сам
са циганским анђелима
Ој Мораво
у златне пределе сна
где се небо праћака

у шумским власима
и хуку Мораве
са њеним таласима

Немој да слугиш
нисам маслчак
па да ме ветар одува
месечина
и твоје густе магле
са којима мајке
покривају децу
док их успављају
уз успаванку
„Ој Мораво“ и
„Тамо далеко“

Ако ти будем
поново долазио
Ој Мораво
у твоју идику сна
обесићу завесу
распуклог
и заспалог прозора

Ма донећу ти
ма донећу ти
ово срце распукло
које ми попут
кршке хлеба
са седам кора
за тебе блиста
ој Мораво

Животије Поповић Поп, Скорица - Ражањ

КЊИГА СТАРОСТАВНА

Ој, Мораво, тројеручице,
узнеси уздарја
која ти у јесен на жртвеник
полажу смерни тежаци
расути на шест раскошних обала,
около тушта квргавих моравица.

Реко, хранитељко,
чисте савести, умивена лица
корачаш поморавље
распоном кракатиx удова,
плутах васељеном, лебдиш
између небеских спрудова,
зазвижди гргољем
разговетног жубора,
загрли најмилије на растанку,
мора се, Мораво,
пут далеких мора.

Аве, Мораво,
кличу твоји легионари,
редови и хајдуци,
који су те опанком и чизмом
уздуж и преко плићака газили,
твоје вртлоге под скутом
против урока и морија
у поход носили,
у киши куршума
младу невесту те просили,
кад се живи врате
у врбаку би дуго ћутали,
твоје набрекле вирове
погледом мазили,
стараћу се, Мораво,
као дете би те љуљали
и нежно забринути пазили.

Здраво Мораво, молитво,
мека постељо и реска бритво,
сечиво које сече брегове
и нарамке туге
која се као густа магла
немирним сном у зору ваља
за здравље косача и праља,
за рибе, шар штиглице и мусаву децу,
за жар птице и небо плаво
у поноћ при пуном месецу
три пута зборим Здраво Мораво.

Еј, Мораво,
знамо се и кад смо потоци
и кад смо проја били,
све наше скаске и муке
све наше тајне од искона
у недра смо ти као благо крили,
ћутиш од ушћа до Голије
и кад ти се под окриљем

грешна љубав води,
у завери кад се врела крв лије,
заверенице, невернице,
часна мајко,
еј, знамо се
у старом руху и без гаћа
од поноћи до пролећа
од Бинача до Сталаћа,
од трскара страсти
и душе тишака,
све док се пружа поглед
низ поља водоплавна,
Ој, Мораво,
књиго староставна.

Радове на ликовни део конкурса послао је Душан Ч. Ружић из Параћина.

Иван Гаћина, Задар – Хрватска

ПОЕЗИЈА ВОДЕ

У ријеци жеља тражим очи плаве,
ко у некој бајци чудотворјем дишем,
из привидних снова гласови се јаве,
обузет милином занесено пишем.

Слапови љепоте жуборе у уму
док по води хода миљеница муза,
одговоре тражим у мистичном шуму
уз жалосни јецај поезије суза.

Загонетна бића колоплете нижу,
у мјехуру воде купају се слова,
записане тајне преко слапа стижу
док дубина гута замке стихолова.

Бисери из шкољки као сунце сјаје
док далека жеља недодирно хлапи,
хармонија воде вјечну наду даје
проткана љепотом поезије капи.

Златокоса дјева према дворцу плива
стазама од зоре које брише пјена,
у воденом стиху порука се скрива
шаљући у вјечност минула времена.

Рибару кроз снове заплели су мрежу
валови живота што судбином броде,
Гордијевим чвором вилењаци вежу
божанствену риму поезије воде.

Др Мирјана Ристић Стевовић, Нови Београд

НА МОРАВИ

Љубав кћери честитих двери.
Од искона коса јој је сјај у таласима
и на пољанама пролећним.
Њишу се влати траве живота
до откоса на врелини,
и опет, у тишини мразној
таласи дарују осмех сунцу.
Памте врбаца и тополе...

Љубав кћери честитих двери.
Мати јој је потка широке душе.
На души свећњак,
славско жито, црно вино.
На уштирканим столњацима
и мирис душе мајчине погаче,
који преплави Мораву.
Не једну, све три.

Све је то љубав на Морави,
љубав кћери добрих отаца.

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019

<https://poezija.rs/pesnici/susreti-pesnika/moravski-carostavnik-2019-bela-voda/>

(слике и видео)

Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић

Дванаесту годину за редом, на Западној Морави у селу Бела Вода, 8. 9.2019. године, одржана је јединствена песничко-културна манифестација "МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК" чији је идејни творац др Велибор Лазаревић, а коју заједнички организују: Вукова задужбина и МЗ Бела Вода, Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и Друштво српско-руског пријатељства ПРВОСЛАВЉЕ из Крушевца. Програм је и ове године реализован на три простора: у Музеју клесарства у Белој Води, на Великој Беловодској чесми и на обали Западне Морави у Белој Води. Наравно, четврто место, у кафићу „ТИРОЛ“ било је најтоплије, па је ту било милина дружити се са песницима, музичарима и гостима овогодишње манифестације „Моравски цароставник“. Домаћин ове изузетне манифестације је био је познати сликар и песник мр Ратко Тодосијевић Баћо из Крушевца – члан Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, који је камен моравски белутак, као симбол манифестације предао следећем домаћину, Предрагу Дашићу - власнику штампарије СаТЦИП из Врњачке Бање.

Своју поезију на Беловодској чесми говорили су: Слађана Бундало из Крушевца, Радмила Миљковић из села Пољаци (на раду у Швајцарској), Милад Обреновић из Рогатице (Република Српска), Никола Павловић из Новог Сада, Милан Обреновић из Крагујевца и Сава Мијодраг Радивојевић из Врњачке Бање. Исти песници говорили су своју поезију и на скели на Западној Мораву у Белој Води, а придружили су им се песници из Крушевца: Томислав Симић, Љубодраг Обрадовић, мр Ратко Тодосијевић Баћо, Светлана Ђурђевић, Мирослав Мића Живановић, Саша

Милетић, Богдан Јевтић, Дејан Милошевић, Нада Милосављевић Кети, Братислав Спасојевић и Горан Арсић, као и Голуб Јашовић из Крагујевца и Славица Јовановић из Пожаревца.

За музички тренутак били су задужени Сања Ивановић - вокална солисткиња из Јасике код Крушевца, проф др Властимир Власта Миладиновић - редовни професор Београдског универзитета и Никола Тонић (хармоника) из Крушевца.

Програм су осмислили и водили га др. Велибор Лазаревић (код Беловодске чесме) и Љубодраг Обрадовић (на Беловодској скели).

Ево како је Љубодраг Обрадовић започео вођење манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК на Беловодској скели 8. септембра 2019. године.

Добродошли на манифестацију МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК која се данас 8. септембра 2019. године одржава по 12 пут, добродошли у Белу Воду, добродошли на вечерашњи поетско музички програм НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ...

Све ово се догађа у славу ВОДЕ НАСУШНЕ, а пре свега МОРАВЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ... На самом почетку овог програма, чули смо песму у извођењу вокалне солисткиње Сање Ивановић из Јасике, а сада ћемо чути кратко подсећање на историју манифестације.

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је запловио на свој пут узлета на културно небо Србије и у срца заљубљеника поезије, први пут 31.08.2008. године када је у Белој Води одржана ова јединствена књижевна колонија у организацији КУД-а *Ратко Јовановић*, Месне заједнице и Вукове задужбине у Белој Води. Наредне 2009. године Културни центар Крушевац је у овој манифестацији препознао сав занос који из ње исијава и прикључио се као

суорганизатор, а касније су се као суорганизатори прикључили и Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и Друштво српско-руског пријатељства “ПРАВОСЛАВЉЕ” из Крушевца. Дружење песника и свих заљубљеника у поезију, науку и уметност, које се догађа на скели укотвљеној на средини Мораве, уз светлост месеца и бакљи, и уз музику која тече заједно са реком, свакако је јединствено у Србији. Песници који читају своје стихове, филозофи који кажу своје визије о свету који тече, певачи, фрулаши, трубачи, хармоникаши, виолинисти ... и сви други учесници и гости, добар су знак да идеја коју је осмислио др Велибор Лазаревић, (а у самој реализацији имао и има помоћ од многих занесењака који верују у значај који Бела Вода има на културном небу Србије и света), доноси још један приступ пун лепоте и садржаја који траје и трајаће као и БЕЛОВОДСКА РОЗЕТА...

Поштовани песници, драги посетиоци, домаћин овогодишње манифестације је пуковник мр Ратко Тодосијевић Баћо, сликар, песник и велики заљубљеник у све врсте уметности и културних дешавања од ликовник колонија до песничких сусретања....

Ратко Тодосијевић Баћо је рођен 1945. Године у Треботину, општина Крушевац. Пуковник је у пензији, био је војни обавештајац, дипломата, правник, политиколог, сликар, песник, новинар, публициста... Добитник је великог броја награда, повеља и других признања за допринос безбедности земље, војне науке и развоја културе и уметности и културних догађаја. Сматрају га великим боемом, џентлменом и шмекером...

Ратко Тодосијевић Баћо је, уместо беседе, изговорио две своје песме: *САН ИЗВОРА* на чесми и *КАКО* на беловодској скели...

ВУКОВА ЗАДУЖБИНА
КУД РАТКО ЈОВАНОВИЋ И
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЛА ВОДА

ПОЕЗИЈА СРБ

Културни
центар
Крушевац

УМЕТНИЧКА КОЛОНИЈА МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК

ОД ИЗВОРА ПИСМЕНОСТИ ДО ИЗВОРА ЖИВОТА И ВЕНЧАЊЕ ВОДЕ

17:00 Музеј клесарства Бела Вода

-Упознавање са древном писменицом и Музејом клесарства и вајарства

17:30 Венчање Воде на Великој чесми у Белој Води

18:00 НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ – Музичко поетски обреди

-Беседа о води

-Венчање воде Мораве

Домаћин манифестације: мр Ратко Тодосијевић Баћо

Организатори:

- Огранак Вукове задужбине, КУД "Ратко Јовановић" и МЗ Бела Вода

- Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац

- Друштво српско-руског пријатељства "ПРАВОСЛАВЉЕ", Крушевац

Недеља, 8. септембар 2019.

Бела Вода од 17:00 до 21:00

Бела вода од 17:00 до 21:00
Недеља 8. септембра 2019.

- Друштво српско-руског пријатељства "ПРАВОСЛАВЉЕ", Крушевац

- Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац

- Огранак Вукове задужбине, КУД "Ратко Јовановић" и МЗ Бела вода

Објављено на:

Учесници манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019*

Предраг Дашић и Ратко Тодосијевић Баћо, будући
и садашњи домаћин манифестације

Мр Ратко Тодосијевић Баћо – уместо беседе о води

САН ИЗВОРА

у очима погледај
себе препознај
крајичком ока
испод веђа мојих
потражи смирај
погледај крајичком ока
немаш коме поћи
можда се не препознамо
врбе над Моравом
поклонише се
осмеху твом
што заблиста на валу
на обали спруду
дете заплака
познаде ти лик
ветар му
помилова косу
утеши га
у реци са правцем тока
и капи воде
једно другом
немамо шта да дамо

КАКО

како блиста камен
на који падаш
претешка у кориту том
што те искрено
испраћа на путу твом
кроз који нам поклањаш
нераскидиву кап
претећи у простору
од тебе до нас
сунца бљесак
осмех глас
и корак први
кад се чује
песма зрикаваца
у класју пшенице
наливене твојим капима
звоњава воденичког
камена што меље
жито за хлеба
са седам кора
залутале капи
моравске капи

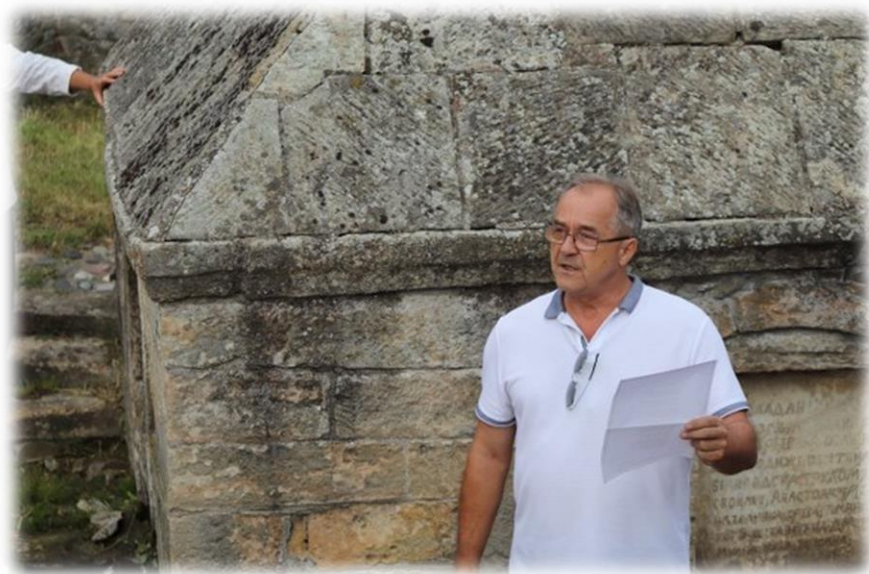
Своју поезију на Беловодској чесми говорили су:

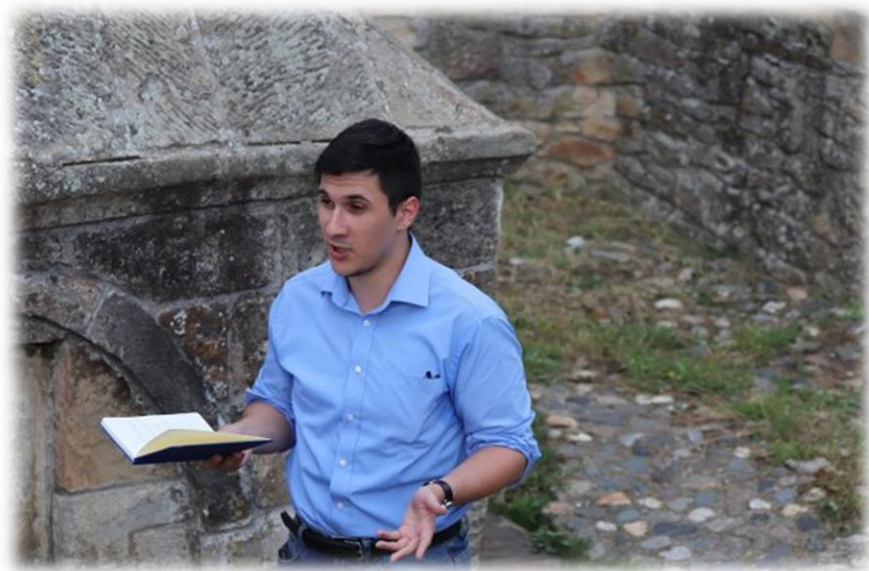
Слађана Бундало, Крушевац

Радмила Миљковић, Пољаци

Милад Обреновић, Рогатица

Никола Павловић, Нови Сад

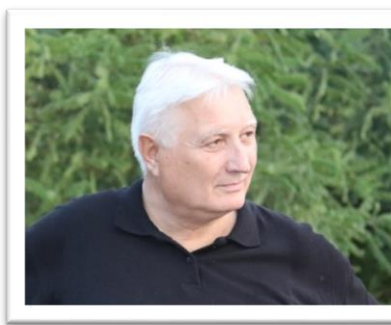
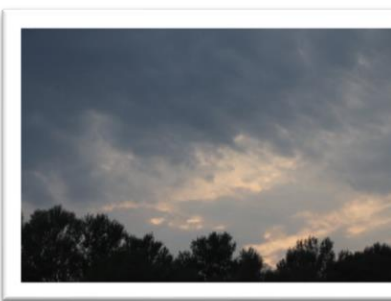
Милан Обреновић, Крагујевац

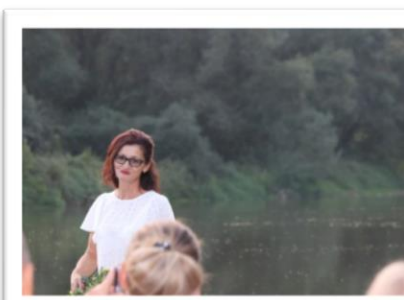
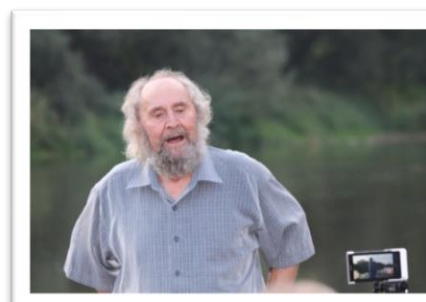
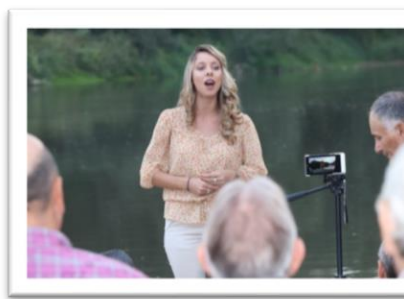

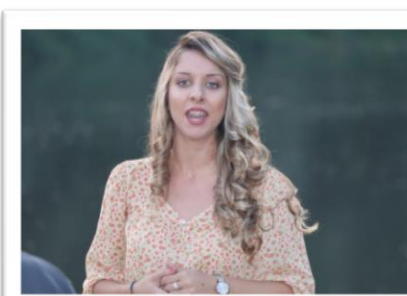
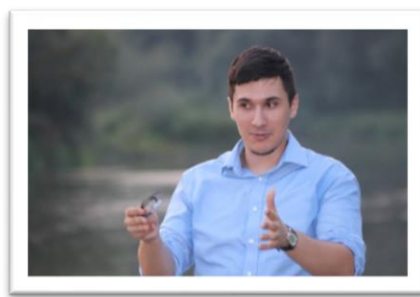
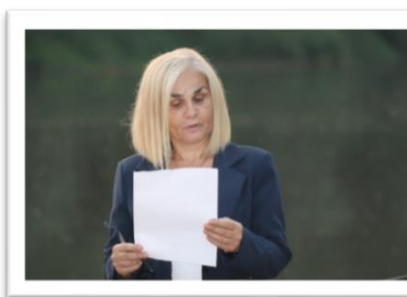
Сава Мијодраг Радивојевић, Врњачка Бања

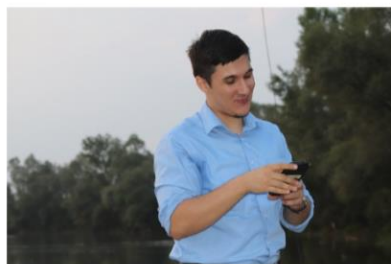

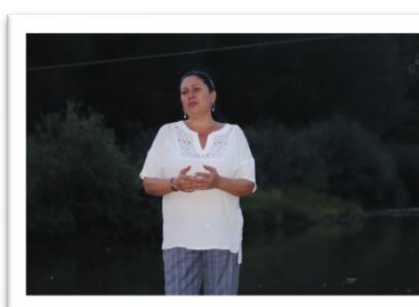
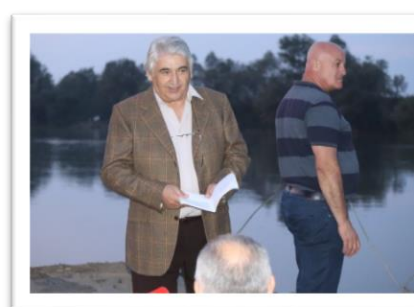
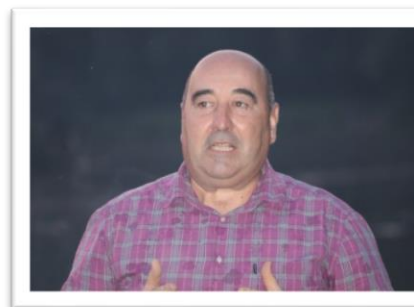
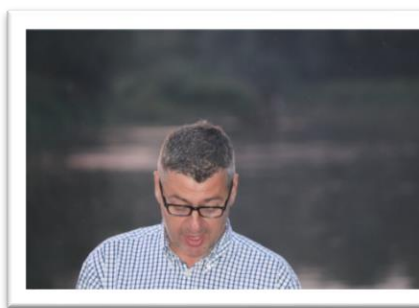

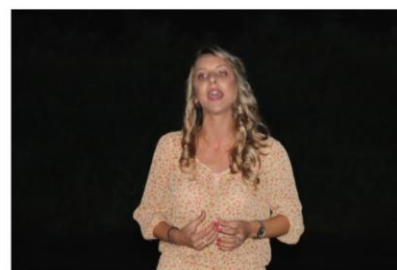
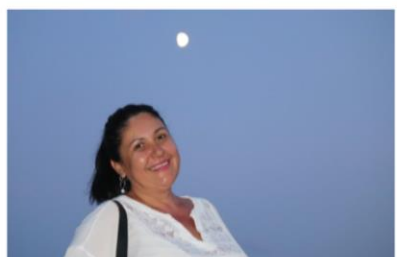

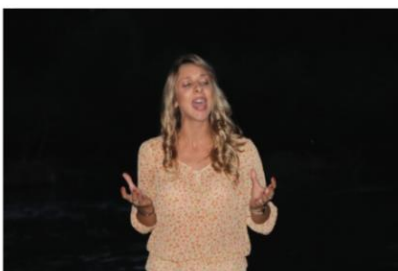

Славица Јовановић, Пожаревац

БЕЛОВОДСКА РОЗЕТА

У каменој беловодској розети
слика свете свадбе
и психопомпоса у облику јелена.
Венчавамо Мораву цветним венцима
и стиховима за женика
великог господина Дунава
који је крај Смедерева чека.
Ти и ја као војвода
Пријезда и госпођа Јелица
поздрављамо песника Љубишу Ћидића
који нас из Лазарице дозива
да који век не окасино
и водени жиг утиснемо
у древну реку
српског жића
и наших крвотока.

Сава Мијодраг Радивојевић, Трестеник

ТЕЧЕ ВОДА, ЖИВОТ ТЕЧЕ

Песници певају и воду свете,
Где год извире, и чесмом сведочи!
" Док траје вода, трајаће и живот ",
Задивљени њоме - срце су и очи!

Не казуј сине: Само земља јеси,
Но казуј вером: Да и вода јеси!
Све памти и прашта, свака вода жива,
Ко је год верно, искрено призива!

Вода је Светост, к`о и Живот сами -
Чаробна дуга - створена у води!
Та прозирна течност, слабо плавичаста,
У којој нас душа, животом предводи!

Седамдесет посто мозга је од воде -
Из воде смо вода - Искра љубави Свете!
Због воде смо давно поклекли у вери -
Жива моја водо - љубљено ми дете!

Жеђ за водом струји у космичком даху,
Ћелија к`о звезда , живот што нам творе!
Свако наше јутро, свемирско је јутро -
Слано од живота, као Мртво море.

Мрак векова, испи питку воду..
Анђео се црни, од атомског дима!
Куд отичеш моја загађена реко -
Мртве ти сузе видам очима!

Молимо се верни, да глас смисла свеже
Руке малоумних, у кошуљу луду!
Тече вода - живот тече!
Од живота, шта је прече?!

(Порочног живота, крај Мртвага мора -
Још на смрт миришу: Содом - Гомора!)

У наставку прочитајте детаљни синопсис манифестације...

СИНОПСИС - МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019.

Синопсис написао Љубодраг Обрадовић

НА БЕЛОВОДСКОЈ ЧЕСМИ СТИХОВЕ О ВОДИ ГОВОРЕ:

- Слађана Бундало, Крушевац
- Радмила Миљковић, село Пољаци, на раду у Швајцарској
- Никола Павловић, Нови Сад
- Милад Обреновић, Рогатица, Република Српска
- Милан Обреновић, Крагујевац
- Сава Мијодраг Радивојевић, Врњачка Бања

СЦЕНОСЛЕД ЗА МУЗИЧКО ПОЕТСКИ ПРОГРАМ НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ

ПЕСМА о Морави: Сања Ивановић

ЉУБА: Поштовани песници, драги гости,

Добродошли на манифестацију *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* која се ове године одржава по 12 пут, добродошли у Белу Воду, добродошли на вечерашњи поетско музички програм *НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ*... Све ово се догађа у славу ВОДЕ НАСУШНЕ, а пре свега МОРАВЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ... На самом почетку овог програма, чули смо песму О Морави у извођењу вокалне солисткиње Сање Ивановић из Јасике, а сада ћемо чути кратко подсећање на историју манифестације.

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је запловио на свој пут узлета на културно небо Србије и у срца заљубљеника поезије, први пут 31.08.2008. године када је у Белој Води одржана ова јединствена књижевна колонија у организацији КУД-а "Ратко Јовановић", Месне заједнице и Вукове задужбине у Белој Води. Наредне 2009. године Културни центар

Крушевац је у овој манифестацији препознао сав занос који из ње исијава и прикључио се као суорганизатор, а касније су се као суорганизатори прикључили и Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и Друштво српско-руског пријатељства “ПРАВОСЛАВЉЕ” из Крушевца.

Дружење песника и свих заљубљеника у поезију, науку и уметност, које се догађа на скели укотвљеној на средини Мораве, уз светлост месеца и бакљи, и уз музику која тече заједно са реком, свакако је јединствено у Србији.

Песници који читају своје стихове, филозофи који казују своје визије о свету који тече, певачи, фрулаши, трубачи, хармоникаши, виолинисти ... и сви други учесници и гости, добар су знак да идеја коју је осмислио др Велибор Лазаревић, (а у самој реализацији имао и има помоћ од многих занесењака који верују у значај који Бела Вода има на културном небу Србије и света), доноси још један приступ пун лепоте и садржаја који траје и трајаће као и БЕЛОВОДСКА РОЗЕТА...

Право је време да чујемо још једну песму о Морави. Отпеваће је проф др Властимир Миладиновић – редовни професор Београдског универзитета.

Проф др Властимир Миладиновић пева песму о Морави

Поштовани песници, драги посетиоци, домаћин овогодишње манифестације је пуковник мр Ратко Тодосијевић Баћо, сликар, песник и велики заљубљеник у све врсте уметности и културних дешавања од ликовник колонија до песничких сусретања.

Ратко Тодосијевић Баћо - Биографија

Ратко Тодосијевић Баћо је рођен 1945. Године у Треботину, општина Крушевац. Пуковник је у пензији, био је војни обавештајац, дипломата, правник, политиколог, сликар, песник, новинар, публициста... Добитник је великог броја награда, повеља и других признања за допринос безбедности земље, војне науке и развоја културе и уметности и културних догађаја. Сматрају га великим боемом, џентлменом и шмекером.

Позивам Ратка да нам се на самом почетку манифестације обрати, да нас поздрави и каже своју БЕСЕДУ О ВОДИ, односно своју песму.

Ратко Тодосијевић Баћо чита своју беседу, односно песму.

ЉУБА: Хвала Ратку! Време је да чујемо младог виртоуза на хармоници Николу Тонића, ученика Ниже музичке школе "Стеван Христић" из Крушевца, коме је ментор професор хармонике Горан Арсић.

Никола Тонић - хармоника

ЉУБА: Сада је право време да низ Мораву пустимо три венчића који означавају ВЕРУ, ЉУБАВ И НАДУ... Овај део протокола водиће идејни творац и оснивач манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК др Велибор Лазаревић... Изволи Велиборе, реци нам нешто о самој манифестацији и одради протокол венчања Мораве...

Велибор Лазаревић:

ПУШТАЈУ СЕ ВЕНЦИ У МОРАВУ...

ЉУБА: Сада позивам др Велибора Лазаревића да прочита резултате конкурса МОРАВСКИ ЦАРОСТОВНИК. Дипломе и награде уручиће председник оснивачке скупштине Удружења песника Србије Мирослав Мића

Живановић, а првонаграђену песму прочитаће Светлана Ђурђевић:

Велибор Лазаревић: чита одлуке жирија
Мића Живановић уручује награде

Светлана Ђурђевић чита првонаграђену песму Зорице Ивановић Гајевић из Прокупља *МОРАВСКИ СУТОНИ*;

ЉУБА: Сада ћу позвати присутне песнике који су награђени или су добили захвалницу на конкурс Моравски Цароставник 2019, да нам прочитају своје песме са поменутог конкурса.

- Другу награду добила је Слађана Бундало из Крушевца за песму *КАД МОРАВА ПЛАЧЕ*; Изволи Слађана...

Слађана Бундало чита награђену песму

- Захвалницу је добио и Никола Павловић из Новог Сада за песму *МОРАВА*. Изволи Никола!

Никола Павловић чита награђену песму

ЉУБА: Време је за још једну песму. Отпеваће је Сања Ивановић.

Сања Ивановић пева песму.

ЉУБА: Увек је право време да наставимо са поезијом... Своју поезију говориће нам песници:

1. Сава Мијодраг Радивојевић из Врњачке Бање
2. Никола Павловић из Новог Сада
3. Милад Обреновић из Рогатица, Република Српска
4. Томислав Симић Калпачки из Крушевца
5. Голуб Јашовић из Крагујевца

6. Милан Обреновић из Крагујевца
7. Славица Јовановић из Пожаревца

ЉУБА: У наставку чућемо и поезију песника, чланова Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу који до сада нису говорили своју поезију. Представиће нам се:

1. Мирослав Мића Живановић,
2. Саша Милетић,
3. Богдан Јевтић,
4. Братислав Бата Спасојевић,
5. Дејан Милошевић,
6. Светлана Ђурђевић и
7. Љубодраг Обрадовић

ЉУБА: Све ближе крају, све бољи песници:

1. Нада Милосављевић Кети из Крушевца,
2. Радмила Миљковић из цела Пољаци код Крушевца, на раду у Швајцарској и
3. Горан Арсић из Крушевца.

ЉУБА: Овогодишњу манифестацију МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК, завршићемо како смо и започели, песмом. Чућемо поново вокалну солисткињу Сању Ивановић, добитника престижне награде Слово Љубве Културног центра Крушевца за 2019. годину. Сања Ивановић!

Слађана Бундало, Крушевац

Кад Морава плаче

Ноћас је Морава расплела косе
Да своју причу исприча деци
Ноћас је лепа јер јој дарове доносе

Биће поносни сви њени преци
Говори тихо са сузом у оку
Од година већ уморна и сама
Одаје тајну велику и дубоку
А срце јој се од бола слама

Прича им о љубави Јане и Бранка
И једном трагичном животном кругу
Јана је желела да постане мајка
Али је Бранко волео другу

Дуго је Јана плакала над реком
И дозивала срећу у мраку
Никад се није сусрела са тим човеком
А имала је жељу јарку

Прича Морава и нечујно јеца
Док у даљини се чује птица пој
Привила се уз њу сва њена деца
Знајући да је Јана нашла утеху у њој

Душан Дојчиновић, Лесковац

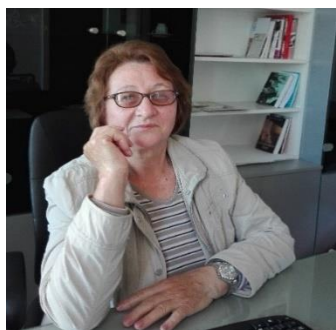
Моравска ноћ

Воденице помелјаре,
застале су и не раде.
Памте брезе, љубави старе
причају шапатом девојке младе...

Моје сузе смутише Мораву,
вино у чаши, јер ти нећеш доћ.
ти одлазиш, а ко је у праву,
као ветар грању, шапуће моравска ноћ...

Сабори, посела, песме на уранку,
пољупци, весеља, а сад смо на растанку,
зрикавци, фруле, а ти нећеш доћ',
ко јесења туга, тужна је моравска ноћ.

Кад једном одеш знаћу где си одсела,
у којем апартману јефтиног мотела,
дели нас даљина, к'о Морава дуга,
к'о тиха моравска ноћ, к'о јесења туга.

Добриџа Стојановић, Лесковац

МОРАВА

На Морави крај обале
Велике западне или јужне,
седим читам пишем збијам шале
некад смешне, некад тужне.

Пишем песму или прозу
тог тренутка што ми дође,
тад попијем једну бозу
и наставим онда даље.
У врбаке шушти лишће
Морава се баш таласа,
дивље пловке рибу лове
поктај старога аласа.

Морава је старо здање
богато им све имање,
хењда, репа и пшеница.
Тако редом да нас спаја
од почетка па до краја
остало од памтивека
од човека на човека.
и Моравски Цароставник
традиција ту се слави
и у лађи на Морави
ту чамџија беше стари
пева песму о Морави.

Градимиr Карајовић, Крушевац

МОРАВО ЛЕПОТИЦЕ

Био сам са тобом Дебеле коње појили,
на обалама твојим покоре и поморе са собом
воде твоје када су оставили теби на обали
кренуле и излиле се
преко двеју обала

Тада си се отела На љубичастим мерајама
са немирним уздрхталим, са одалискама
разиграним, и умала док су сулуде војсковође
па, дошла к' себи оргијали и букове ти
у патњама и несрећама сурвавали

да би остала успрвна Варничиле би жиле
и победила искусног гнева
када си са година твог
живота

У румена праскозорја откидала карике и к'о
стигли смо до твојих обала мртве грлице
до висова наших хтења бацала у дивље матице

Мораво, ти реко, лепотице
моје Србије

Дароваће ти неко, верујем, Стој, немој бити међа
лирску оркестрацију речи чак ни племенита,
и звучну слику кантате Проточна да си,
Који се силници нису не у хировима
над водама твојим изрони, стани
наносили? Буди ми лепотица
златокрила.

Никола Павловић, Нови Сад

Морава

Певај ми, Мораво, песме своје старе
Да заборавим време и збројане јаде
Причај ми све за шта други не маре
О љубави твојој за поља и ливаде

Причај ми о себи, реко српског ината
О јунацима палим и победама свим
Да ли те данас нека снажна језа хвата
Када видиш пепео и од поноса дим

Немој стати, о, налепши природе плоду
Никада немој тиме изазвати сушу
Дај им да ти се диве, народу и роду
Јер ти носићеш увек, своју чисту душу

МОРАВСКИ СУТОНИ

Прикрада се сутон док шевар мирише,
и облесак воде с Месецом се љуби.
Низ леђа ми срси подилазе тише
док вратом трагају неки нежни зуби.

И Сунце и Месец у истоме низу.
Играју се сене док врбац бране.
Румен образа у трену се прену
и расу високо са западне стране.

Потону сјајка уз клокот Мораве.
Однеше воде и љубав и грање.
Намигну Месец из куће гараве
да не омета мрест и миловање.

Шушти вода кроз бокоре трава,
док бедра врела ватром горе;
па тако спојена истим стасом
гргоримо из дубине грленим гласом.

У трену тишина запарала небо.
Ковитлају вирови успламтелу ватру,
онда нежно гасе док обалу љубе
и даље се шире ...у плићак губе.

Низ мирисе расточивих смола,
кроз наносе и спрудове речне ,
неуморне приче риболова,
Не издај ме због љубави вечне.

Милка Ижогин, Ђуприја

КРАЈ МОРАВЕ МИ ДРАГИ МРСИ ДУГУ КОСУ

Топли дан
Над Моравом Сунце
Ти ме носиш у наручју
Топли песак греје

Говор тих
Тела топла
Песак клизи
Ти ми мрсиш косу

Кад прође дан
И звездама се окитимо
Снага се разбукта
Ти ми опет мрсиш косу

О дани топли
О звездано небо
Не дозволи драгом мом
Да престане косу дугу да ми мрси

Голуб Јашовић, Крагујевац

САТАНАИЛОВО УСПЕНИЈЕ

По питомој Посавини
Подунављу, Поморављу,
Мачви, Левчу,
Шумадији
Поморављу и Морави
Бљеште мошти
Ковражана,
Гребничана,
Оздримаца,
Хвостанаца,
Дечанаца,
Мораваца,
Пећарана, Пећанаца,
А огњиштем
Завичајним
Копите се
Појатишта
И Селишта с Ториштима
Са Злопеком,
Требовићем,
Злокућама,
Злозачетим
Орођеним
Са Проклетим планинама.

Томислав Марјановић, Ћуприја

ДЕВОЈКА СА МОРАВЕ

На житном пољу младости,
време те чува у цветању,
анђео чува од сабласти,
невиношћу покрива у свитању.

Вилењакиње плету ти увојке,
украш лица као Мона Лиза,
круном краљице, ките те девојке,
глас ти се чује све до Париза.

Моравски таласи вите ти струк,
звездано блистају очи ти плаве,
раздраганост момака ухвати мук,
лепото Србије, девојко са Мораве.

Горица Додеровић, Лесковац

ЈЕДНА РЕКА

Једном је Морава река
брза, хладна, далека
потопила поља зрелог лета
и обрисала румену јесен.

Натерала је ваздух
тугом да замирише
сахранила нежне снове
дочекала суморне кише.

Човек је хтео да је кроти
молитве му носио ветар
вриштао у гласној ноти
све је отишло у етар.

Капала су слова по реци
што чудеса ствара,
остале су само сузе
к'о капи два кристала.

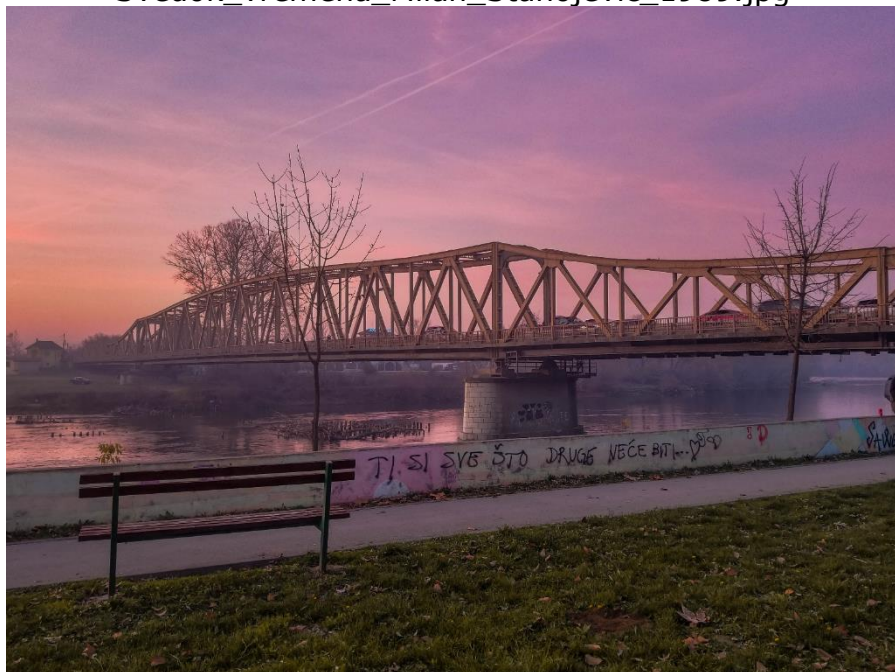
Милан Станојевић, Ћуприја - Слике

Poštovani,

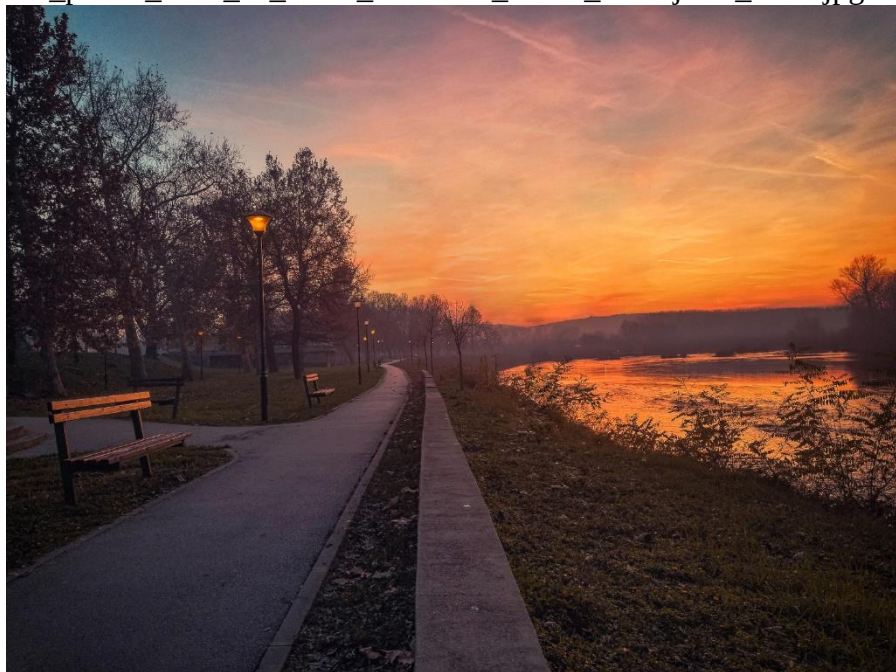
Prijavljujem se za vaš konkurs za fotografiju na temu "Morava i njena okolina". Milan Stanojević iz Ćuprije. Na fotografijama je Velika Morava, odnosno grad Ćuprija kao njena okolina. Fotografije su moje delo i zaštićene su autorskim pravom, koje može biti iskorišćeno samo u svrhe navedene na sajtu i uvek samo sa navodima autora fotografije i nikako drugačije. Ukoliko imate nekih pitanja, slobodno me kontaktirajte.

Srdačan pozdrav, Milan.

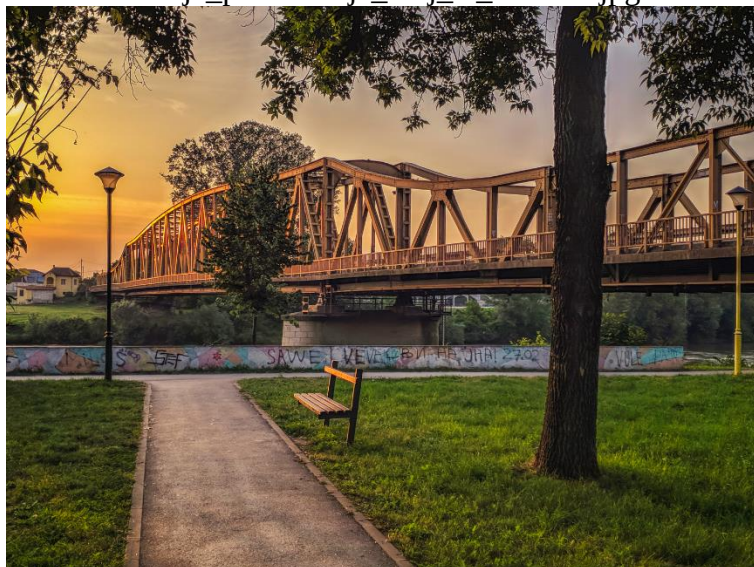
Svedok_vremena_Milan_Stanojevic_1989.jpg

Svi_putevi_vode_ka_istom_odredistu_Milan_Stanojevic_1989.jpg

Letnje_predvecenje_kraj_V_Morave.jpg

Томислав Димитријевић Томако, Трстеник

ТАЈНА

И после овог лета,
дошла је јесен,
а Морава ћути.
Ћути и тајну чува,
што се некада збила.
И тада је мирно текла,
а на њеној обали,
седело је двоје.
Тик уз једну врбу,
на остарелом пању,
причала се прича.
Она је била насмејана
и топла од његовог загрљаја.
И та чаробна река што тече,
њима је уливала наду.
Пољубац први, био је као дар,
и њихов нови свет што настаје.
Сада је поново јесен,
а Морава ћути ту тајну

СЛИКЕ
DSC_0009.JPG

DSC_0652.JPG

SAM_3224.JPG

SAM_3070.JPG

Fotografije za konkurs o Moravi, Tomislav Dimitrijevic Tomaco, Trstenik - 063 668307

Александра Соколовић, Ђуприја

МОРАВО

Слушам те како жубориш
нешто мрмољиш, нешто збориш
подсећаш на мене кад ме мучи нешто
и ја знам да са собом разговарам често.

Слушам сваки талас који тобом ходи
он ме ка некој слободи води
зажмуриш и у мислима сам далеко
тамо где желим да будем
тамо где нисам нико већ сам неко.

Волим да те гледам,
да гледам твој одсјај у ноћи
слике које шараш
слагалицу о срећи, мозаик о самоћи.

О како ме само ти разумеш
како знаш да патим и плачем
кад сам слаба и кад се осетим јачом
кад се смејем и кад волим
кад за мало љубави и шачицу пажње молим.

Е Мораво реко непресушна
у себи душу имаш за хиљаду душа
и кад немам коме да кажем
знам твоја лепота ће увек да ме слуша.

РЕЧНО ТРОЈСТВО

Бог човеку даде воду
и од воде све нас сазда.
Нама даде Мораве три,
да крај њих живот песмом ври,
да буду слуга и газда.

Са запада и са југа
кренуле су својим током
да направе реку нову
и с правом се оне зову
главним српским крвотоком.

Обе к'о девојке чедне,
а чедност се златом плаћа.
К'о две сестре лепотице,
лете као рајске птице
да се сретну код Сталаћа.

Да магија буде већа,
удружише своју воду,
направише речно тројство,
а на радост и спокојство
васколиком српском роду.

Три Мораве, три бисера,
улепшају српску зору.
Овенчане својом славом,
загрљене са Дунавом,
хрле братском Црном мору.

ВОДА ЈЕ...

Вода из земље, вода из неба,
вода из ока и вода из чела,
вода је планета цијела.

Вода плодница, освећена водица
са божијег изворишта,
без воде смо нико и ништа.

Вода је суза, вода је зној,
вода је клица и понорница,
вода је жила куцавица.

Сва бића су вода, вода је биће,
слана и црна и она мутна
и вода слатка, чиста за пиће.

Вода је жива, вода се слива
и крв је вода, тече кроз човјека,
жубори, пенуша као ријека.

Вода је човјек, човјек је вода,
слободно шета, хучи и тече,
вода је слобода, водочовјече.

Вода је живот, живот је вода,
вода је безвремена и свевремена,
она се увијек креће и хода
у човјеку и од човјека до човјека,
па онда постане ријека
и нема бране нити запрека
за воду и човјека.

Милица Мима Дмитровић, Чачак

Гозба царска

Царску гозбу пред тебе ја бих
 прострла зором у свитање
 па бери са мене
све што ти иште љубав и сласти
 испи из мене последњу кап
 мушкости својој утоли жеђ

Царску гозбу под тебе ја бих
 прострла кротко у сутон благ
 па пусти звери и птица пој
медоносни призови пчелињи рој
 семеном песме
 нека нам пошкропе страст

Царску гозбу осликај тренем
 пурпурном бојом украси рам
спусти у душу сребрни пехар
 па носи семе и носи плод
 и носи стабло и носи род
 носи и мене
куд год да кренеш у оку свом
 слави тренутак и ја ћу исто
 док се на гозби сладим
 детење чисто...

**Слободан Цвитковић,
Шид**

СУЗЕ СА МОРАВЕ

Опет сам вам дошао
Мораве, миле реке.
Док гледам вашу воду,
из ње севну одблесак
младости моје.

Ни сузе радоснице
што из очију теку.
Ни спомен што душу пара
не могу ме спречити
да се вама дивим.
Нестварном лепотом
опијам.

Очи сјајем озарим.
Срцу радост даривам.
Вечну жељу испуњавам.

Слушао сам многе приче
да још лепших река има.
Опијен тренутком, и
призором око себе,
до мене не допиру
те празне речи.

Како неке друге реке
могу тако драге бити?
Кад овакве милине
на земаљској кугли нема.
Само воде три Мораве
бол у души лече.
У трену срце хтеде стати,
и сада вас морам
оставити.

За родном грудом
и Моравама рекама,
поново горке сузе лити.

Данијела Јевремовић,
Крушевац

Морава

Просула се месечина
преко житних поља,
обасјала реку и гране врбака,
сву лепоту Поморавља.

Фењере попалили свици,
зашумели топољаци,
ветар се у гране уплео,
девојачко срце завео.

Док се класје лелуја и њише,
двоје чезне и уздише,
Морава их загрлила тајном,
окрепила водом бистром.

Речна вила, лепотица
милује је звезда Даница,
моје море, моја Морава
у њој спава зрно незаборава.

Воденица стара, трошна
што је некад брашно млела,
приче многе испредала
сад је сама усред реке.

Сећање на мог деду
чува као успомену,
волео је ту да бива
о бољитку живот снива.

Ој, Мораво реко моја
све пролази, ти си вечна
сачувај и моје село,
обичаје и посело!

Зоран Ранитовић, Крагујевац

МОРАВА

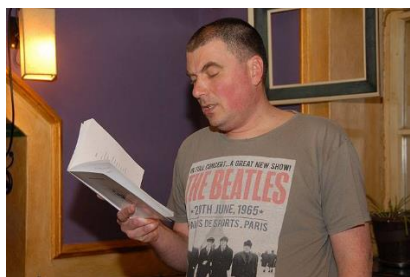
Ко старачка бора уморна и чедна
Светлећи кроз шуму уснулих врбака
Вијуга долином лењо једна река
Ко снена старица стакленог корака.

Кад ветар полети и зањише гране
Што сенком чувају јата белих риба
Пробуде се обале зарасле у шибље
И са њима стабла повијених врба.

Тад кроз моје срце што радосно куца
Протичу сећања на минуле дане
На први пољубац крај заспале брезе
И невину љубав из младости ране.

Покрај ње сам рођен и крај ње одрастао
Проводио дане, играо на скели
Своју прву љубав упозно на песку
Уз њу научио љубав да се дели.

Та чудесна река песмом овенчана
Моје слатке снове у јаву претвори
Венама кроз тело осећам све више
Да уместо крви Морава жубори.

Милош Марјановић, Београд

МОРАВА

Мутна водо на светој земљи
својим током омеђаваш светиње
и утврђене градове тихујеш
док ветрови кроз врбаке
и топољаке шапућу
да је понос наша задужбина
а неслога распеће.
Вировима опомињеш
да смемо напустити твоје обале и отићи далеко
али ако твојом капи не обогатимо воде
на које смо дошли
губимо себе
и ма колико богатство стекли
остајемо сиротиња заувек.
Често плавиш неиспаканим
сузама завађене браће
подсећаш нас потопом
да се нисмо опрали од грехова
да се стидом од сопственог порекла
унижавамо а не уздижемо
да је сељак најчасније име
шајкача круна
звук пастирске фруле рајска мелодија.
Једна река са три имена
Троморавље српски понос, срце и знамење.
Богата је земља са три мора
благословена је земља са три Мораве.

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА “МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019.”

На својој седници одржаној 06.09.2019. године у Крушевцу, у Културном центру Крушевац, жири у саставу: др Велибор Лазаревић – председник, Светлана Ђурђевић – члан, мр Ратко Тодосијевић – члан, Мирослав Мића Живановић – члан и Љубодраг Обрадовић – члан донео је одлуке о наградама на МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ и МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ за 2019. годину:

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА ПОЕЗИЈУ О МОРАВИ 2019. године награде су добили:

- 1 место – Зорица Ивановић Гајевић из Прокупља за песму *МОРАВСКИ СУТОНИ*;
- 2 место – Слађана Бундало из Крушевца за песму *КАД МОРАВА ПЛАЧЕ*;
- 3 место – Александра Соколовић из Ћуприје за песму *МОРАВО*.

Захвалницу добијају песници:

- Зоран Ранитовић из Кргујевца за песму *МОРАВА*;
- Милка Ижогин из Ћуприје *КРАЈ МОРАВЕ МИ ДРАГИ МРСИ ДУГУ КОСУ*;
- Никола Павловић из Новог Сада за песму *МОРАВА*;
- Горица Додеровић из Лесковца за песму *ЈЕДНА РЕКА*.

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ЗА УМЕТНИЧКУ СЛИКУ И ДОКУМЕНТАРНУ И УМЕТНИЧКУ ФОТОГРАФИЈУ О МОРАВИ 2019. године су добили:

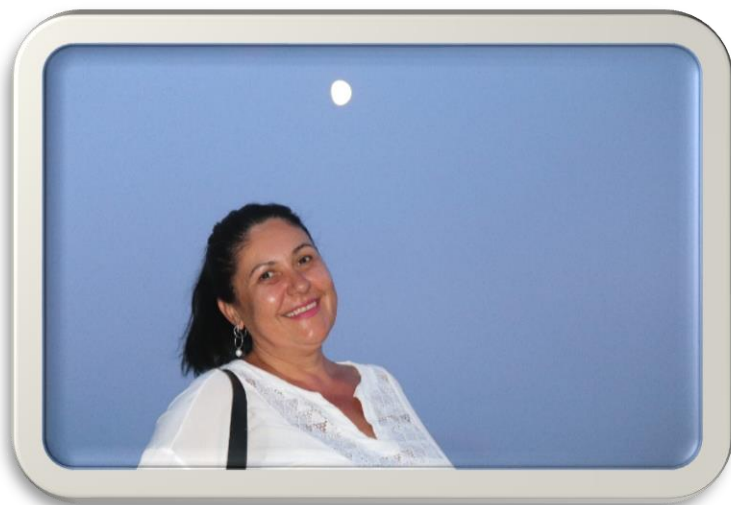
- 1. место - Томислав Димитријевић Томако, Трстеник
- Захвалницу је добио Милан Станојевић, Ћуприја

Крушевац, 6. 9.2019.

Жири конкурса МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК:

- др Велибор Лазаревић – председник,
 - Светлана Ђурђевић – члан,
 - мр Ратко Тодосијевић – члан,
- Мирослав Мића Живановић – члан и
 - Љубодраг Обрадовић – члан

Песме изречене на Морави (жири, управа)

Светлана Ђурђевић, Крушевац

МОЈА МОРАВА

Тако ми овога дана
И мога имена Светлана
Тако ми овога дана
Направила бих велики грех
Велики осунчани смех

Требало би месечеве капљице
Уткати у косе набујале Мораве
Пре гласа плаве љубичице

Јер више не би долазиле зиме
Стално би у завичају цветао југ
А пролеће не би напуштало луг

Зато по читав дан
Савијам сунчеву росу
И разбијам брзацима росу
Само да би Морава
Имала чечураву косу

И тако клешем
месечеве опеке
И брзацима
Мораве вијуге ткам

Тако ми овога дана
И мога имена Светлана

Мр Ратко Тодосијевић Баћо, Крушевац

НАД МОРАВОМ

Над Моравом
Бијори се твој лик
Шуштање врба
У даљине брзак жури

Песак на баиру – спруду
У трагу стопала твоја
Мени залутала над Моравом

Мучно је
Беспомоћан бити
Док твојим коритом
Валови се губе

Узалудно је
Мисао полетела
У онесвешћене
Моравске долине

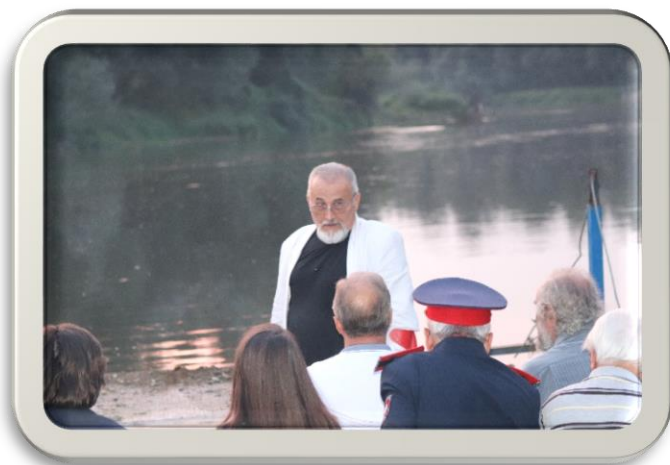
Опет те вода
Валовима донесе
Васиона мирује
А воденички камен занемео

Распевана хармоника
У безброј сећања разнесе
Ој Мораво...
И воденица на Морави

Ја бих опет олује твоје
У залогај младости
Зелених врбака гај
Где си ти кћи месечине

Баш бих волео
Да замиришеш
У класју пшенице
И песмом зрикаваца

Зар признати нећеш
Да је мене теби
А тебе мени
Бог дао – над Моравом

Мирослав Мића Живановић, Крушевац

НОСТАЛГИЈА

Ој Мораво моје село равно
кућа стара остављена давно
о јесени моја берићетна
мој ћилиме моја башто цветна

Ноћу сањам јоргован пред кућом
како ми је дивно процветао
не дам ником да му цвеће кида
за њега бих сто живота дао

Поља плодна, брда винородна
и воћњаке родом окићене
и пропланке и ливаде цветне
и мајчине топле очи сетне

Из младости обичаје старе
богомоље, саборе, игранке
и седељке, прела и посела
и сва славља из мог поморавља

И светиње славом овенчане
Сопоћане, Високе Дечане
Љубостињу, Лазарицу, Жичу
Раваницу, свету Студеницу

У сну ми се срце развесели
па од среће и пева и плаче
поток суза низ образе врели
разбуди ме па запевам јаче

Реците ми дал још жито расте
и зелена на ливади трава
чују ли се још под кровом ласте
мирише ли љубичица плава

Певају ли у гори славуји
путују ли још по небу звезде
блистају ли у роси драгуљи
равним пољем дал још коњи језде

Дал још селом хармоника свира
рујну зору песма петла буди
чују ли се фруле од пастира
греје л сунце реците ми људи

Саша Милетић, Крушевац

ЛЕТО НА МОРАВИ

Морава нечујно тече
И све туђе собом носи
Посматрам тај приказ

Рибе неуморно скачу
Признају да их има
Стари алас латио се посла

Птичији свет
Због паклене врућине
Сишао да се хлади у реци

Заљубљен у те слике
Препуштам се уживању
Спокојан или срећан

Љубодраг Обрадовић, Треботин - Крушевац

УЗ или НИЗ МОРАВУ?

Куда и како пливати даље?
Уз или низ Мораву, питање је сад?
Судбини питање по голубу шаљем
да успоставим нарушени склад.

Јер, одавно песму нисам написао
која ће срце спокојним да држи...
И кренуо да пронађем смисао,
који неће немиром ум да спржи.

Јер, одавно нисам изнад Мораве
летео на крилима својих снова
и тражио ону, што има очи плаве,
да јој стихом стварам свет изнова.

Јер, одавно ме љубав није понела
у чаробни свет, који само она тке.
И не видим одавно, излаз из тунела,
иако и превише верујем у снове.

Све реке, одувек, некуда теку,
полако односећи наше наде.
Одувек сви газимо исту реку
и живот нам неко од рођења краде.

Све наше истине неумитно вену,
заблуде су нам, из дана у дан, веће.
Ја још љубоморно чувам успомену
на своју младост и те дане среће.

Кад сам у моравским вировима
конопљу са својима знао киселити...
И сањао, да ће ми после, на прелима,
девојке у живот љубав уселити.

Кад сам у моравским воденицама
брашно од целог зрна пшенице млео
и волео цуру са бујним плетеницама,
која се памти за живот цео.

Кад сам у вечери топле, летње,
газио спрудом и моравским брзацима
и знао, да спречити ме нико неће,
да кроз живот пловим на стиховима.

То сећање и сад ме у изазове узноси...
Животно искуство само је обмана!
Живот слабиће као сабљом коси
и исклеше им у срцу безброј рана.

А ја још увек у души гајим спокој.
Стихови ми изнова, срцу мир доносе.
Свако живи нек живи сан свој,
а моје мисли, сад су као кап росе.

Ако их рука одмах на папир не разлије,
своју истину и од мене ће скрити.
Као сунце, кад првим зраком росу попије,
тако ни мене, ни мисли, више неће бити.

И куда и како пливати даље?
Уз или низ Мораву, питање је сад?
Ја више не бринем за те ситне детаље,
јер знам, прошлост се не враћа никад!

И куда и како пливати даље,
кад је на сред Мораве укотвљена скела?!
Судбина и мени одговор по голубу шаље:
Животна струја те, низ матицу, већ понела...

САДРЖАЈ

Уместо увода, Љубодраг Обрадовић – уредник часописа.....	2
КАД МОРАВА ПЕВА А ПЕСАК ШКРГУЋЕ – др Велибор Лазаревић....	5
ЛЕПОТА ПОЕЗИЈЕ И ЖИВОТА КОЈА ТРАЈЕ – Љубодраг Обрадовић..	7
Шта је <i>МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК</i> ?	7
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016	8
Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић	8
Милош Милошевић Шика - домаћин манифестације, Љубодраг Обрадовић.....	12
Милош Милошевић Шика, Грабовац - Трстеник	14
ПОЧАСТ ВОДИ.....	14
РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016“	22
Милица Краљ, Подгорица.....	24
КИША ПАДЕ КИША ПАДЕ ТЕ МОРАВА ДОЂЕ.....	24
Мирко Стојадиновић, Макрешане – Крушевац	25
ДВЕ МОРАВЕ - ПЕРЧИН ДЕВОЈАЧКИ.....	25
Дејан Петровић Кенац – Крушевац	27
МОРАВО РЕКО	27
СИНОПСИС - МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2016	36
Љубодраг Обрадовић, Треботин - Крушевац.....	43
НА ПОЧЕТКУ И НА КРАЈУ	43
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2017	45
Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић ...	45
БЕСЕДА О ВОДИ - Светлана Ђурђевић.....	47
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2018	61
Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић ...	61
Јована Марковић, Љубава	65

БЕСЕДА О ВОДИ – Вода је извор живота.....	65
МОРАВА	67
Драгојло Јовић, Крушевац.....	79
РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА „МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2017 -2018“ .	81
НАГРАЂЕНЕ ПЕСМЕ.....	82
Мр Ратко Тодосијевић Баћо, Крушевац	82
ПОВРАТАК МОРАВИ	82
Животије Поповић Поп, Скорица - Ражањ	84
КЊИГА СТАРОСТАВНА.....	84
Иван Гаћина, Задар – Хрватска	87
ПОЕЗИЈА ВОДЕ.....	87
Др Мирјана Ристић Стевовић, Нови Београд	88
НА МОРАВИ	88
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019	89
Запис о манифестацији и илустрације – Љубодраг Обрадовић ...	89
Мр Ратко Тодосијевић Баћо – уместо беседе о води	94
САН ИЗВОРА.....	94
КАКО	94
Славица Јовановић, Пожаревац	107
БЕЛОВОДСКА РОЗЕТА	107
Сава Мијодраг Радивојевић, Трестеник.....	108
ТЕЧЕ ВОДА, ЖИВОТ ТЕЧЕ	108
СИНОПСИС - МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019.	110
ПЕСМЕ ЗА КОНКУРС МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019	115
Слађана Бундало, Крушевац	115
Кад Морава плаче	115
Душан Дојчиновић, Лесковац	116

Моравска ноћ	116
Добрила Стојановић, Лесковац.....	117
МОРАВА	117
Градимиr Карајовић, Крушевац	118
МОРАВО ЛЕПОТИЦЕ.....	118
Никола Павловић, Нови Сад.....	119
Морава.....	119
Зорица Ивановић Гајевић, Прокупље	120
МОРАВСКИ СУТОНИ	120
Милка Ижогин, Ћуприја	121
КРАЈ МОРАВЕ МИ ДРАГИ МРСИ ДУГУ КОСУ.....	121
Голуб Јашовић, Крагујевац.....	122
САТАНАИЛОВО УСПЕНИЈЕ	122
Томислав Марјановић, Ћуприја	123
ДЕВОЈКА СА МОРАВЕ	123
Горица Додеровић, Лесковац	124
ЈЕДНА РЕКА	124
Милан Станојевић, Ћуприја - Слике	125
Томислав Димитријевић Томако, Трстеник	127
ТАЈНА.....	127
СЛИКЕ.....	128
Александра Соколовић, Ћуприја.....	130
МОРАВО	130
Милан Љ. Обреновић, Крагујевац.....	131
РЕЧНО ТРОЈСТВО	131
Милад Обреновић, Рогатица	132

ВОДА ЈЕ.....	132
Милица Мима Дмитривић, Чачак.....	133
Гозба царска	133
Слободан Цвитковић, Шид.....	134
СУЗЕ СА МОРАВЕ	134
Данијела Јевремовић, Крушевац.....	135
Морава.....	135
Зоран Ранитовић, Крагујевац	136
МОРАВА	136
Милош Марјановић, Београд	137
МОРАВА	137
РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА “МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2019.”	138
Песме изречене на Морави (жири, управа).....	139
Светлана Ђурђевић, Крушевац	139
МОЈА МОРАВА.....	139
Мр Ратко Тодосијевић Баћо, Крушевац	141
НАД МОРАВОМ	141
Мирослав Мића Живановић, Крушевац	143
НОСТАЛГИЈА	143
Саша Милетић, Крушевац	145
ЛЕТО НА МОРАВИ	145
Љубодраг Обрадовић, Треботин - Крушевац.....	146
УЗ или НИЗ МОРАВУ?.....	146

**Часопис за поезију – ПоезијаСРБ бр. 12
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК**

ИЗДАВАЧ:

Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ
Крушевац, Цара Лазара 142

Суиздавачи:

Вукова задужбина – Бела Вода

Уредник: Љубодраг Обрадовић

Редакција часописа:

Љубодраг Обрадовић; Др Велибор Лазаревић;
Светлана Ђурђевић; Мирослав Мића Живановић;
Латинка Ђорђевић; Лепа Симић;
Зоран Јовановић

Увод: Др Велибор Лазаревић

Лектура: Љубодраг Обрадовић

**Дизајн плаката Моравски Цароставник и текста -
Часопис за поезију – ПоезијаСРБ:**
Јелена Ивановић

Слике на корицама: Томислав Димитријевић Томако

Дизајн корица и текста: Љубодраг Обрадовић

Дизајн знака *ПоезијаСРБ*: Зорица Бркић

Припрема за штампу: Љубодраг Обрадовић

Штампа:

СаТЦИП - Врњачка Бања

Тираж: 50 примерака

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

ПОЕЗИЈА СРБ : часопис за поезију
/ уредник Љубодраг Обрадовић.

Удружење песника Србије
Поезија СРБ, – Крушевац
(Врњачка Бања : СаТЦИП).

Два пута годишње.
ISSN 2335-0105 = Поезија СРБ
COBISS. SR-ID 205696012

Ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да
платимо!

Ако сте са тим сагласни пошаљите нам свој рад на мејл:
poezijasrb@poezija.rs

**Штампање овог часописа омогућио је
Град Крушевац**